DEELgenoot

Periodiek van de Historische Kring Blaricum

NUMMER 92 VOORJAAR 2020

Agenda 2020

- **30 nov 2019 t/m 10 mei 2020**
  Expositie ansichtkaarten, Boekhandel J. Vos ‘Toen en nu’.
- **Maandag 16 maart 2020**
  Jaarvergadering HKB
  Aanvang 20.00 uur. Locatie: onderkomen HKB
- **Donderdag 19 maart 2020** - Lezing Frans Ruijter
  ‘Blaricum (west) Toen en Nu’. Cursusnr. CUL-785
  Aanvang 19.30 uur. Locatie: onderkomen HKB.
  Meer informatie en inschrijven uitsluitend via www.volksuniversiteithetgooi.nl
- **Zaterdag 4 april 2020**
  Rondwandeling o.l.v. gids. Aanmelden via de website.
  Aanvang 14.30 uur.
- **16 mei t/m 19 sept 2020**
  Expositie ‘De Smeden’. Karel Schmidt - Margaretha Verwey.
- **16 mei t/m 30 juni 2020**
  Expositie ‘Grensverleggers in de moderne kunst’
  Locatie: Dorpshuis ‘De Blaercom’
- **Zondag 7 juni 2020**
  Schilderworkshop (volwassenen)
  14.00-16.00 uur. Locatie: nog niet bekend
- **Zondag 14 juni 2020**
  Schilderworkshop (kinderen vanaf 7 jaar)
  14.00–15.30 uur. Locatie: nog niet bekend
- **Zondag 28 juni 2020**
  Vertelling ‘Feest in Rando’
  Aanvang 14.30 uur. Locatie: onderkomen HKB

Actuele informatie vindt u op **www.historischekringblaricum.nl**

De tentoonstellingen worden gehouden bij de Historische Kring Blaricum aan de Brinklaan 4A. Ze zijn te bezichtigen donderdags van 20.00 - 22.00 uur en zaterdags van 14.00 - 16.00 uur. De toegang is gratis**.

**Voor alle activiteiten van de Kring geldt dat deze gratis zijn voor leden en dat we aan niet-leden een bijdrage vragen van € 3,- (tentoonstellingen uitgezonderd). Om verzekerd te zijn van een plaats bij een lezing en/of dorpswandeling is het noodzakelijk u van tevoren op te geven, bij voorkeur per e-mail: secretaris@hkblaricum.nl (of anders telefonisch 06 53 168 006).

VOORPAGINA: *Schilderij ‘Gouden Hut’, Karel Schmidt, Blaricum, olieverf doek.*

Historische Kring Blaricum

DEELgenoot 92 Voorjaar 2020

Inhoudsopgave

Van Bestuurszijde 2432
Uitnodiging Jaarvergadering 2434
Notulen Jaarvergadering 18 maart 2019 2435
Actie - Reactie - Errata 2438
Blaricum, 13 april 1942 2443
„De Spin” 2445
Willem George Frederik Oversteegen 1894-1959 2458
‘Makelaars’ getekend door Peter Bakker 2459
Nieuwe aanwinsten 2460
De Smidse 2462
De prins en prinses in Blaricum 2476

Bestuur
Voorzitter: J.A.M. Vos, Driftlaan 35
Secretaris: V.E.H.M. ten Broeke-Abels, Driftlaan 21
Penningmeester: P.M.A. van den Breemer, Schoolstraat 2
Leden: R.P. Machielse, G.H. Machielse, W. van ‘t Hull

Ere-leden: W.J.A. Visser, A.J.G. Lindeman
Leden van verdienste: J. Goes, G.H. Machielse, R.P. Machielse

Redactieadres: Brinklaan 4A, 1261 ER Blaricum
E-mail: redactie@hkblaricum.nl

Vormgeving: Ton Hartong

IBAN: NL76 RABO 0308 4257 07 ISSN 2213-2309

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

In januari is voor ons het 38e verenigingsjaar gestart. Het bestuur en vrijwilligers zullen er alles aan doen om ook dit jaar het een en ander weer succesvol te laten verlopen. Wat ons zorgen baart, is de gemiddelde leeftijd van de bestuursleden te weten 73,8 jaar en de hoge leeftijd van de meeste vrijwilligers. Hoewel de conditie van bestuursleden en vrijwilligers prima is, zouden we op den duur, gelet op de vele werkzaamheden die we verrichten, zo langzamerhand enige verjonging zeer op prijs stellen. Aanmelden kan altijd en een passende bezigheid voor u is er zeker te vinden.

Tentoonstellingen

In 2020 vindt het tweejaarlijkse **Erfgoedfestival** plaats. Dit jaar is het thema *'Grensverleggers in Gooi en Vecht'*. De Historische Kring heeft de Blaricummers Karel Schmidt, Margaretha Verwey en het genootschap *'De Smeden'* gekozen als voorbeeld van grensverleggende vrijdenkers en kunstvernieuwers. Vera Brouns (Schmidt-biografe) heeft voor deze DEELgenoot een artikel samengesteld op basis van een scriptie van Ninska Smitt, die zelf in De Smidse heeft gewoond. De expositie van schilderwerk van Schmidt uit bruikleen en foto's/documenten, zal te zien zijn vanaf 16 mei in ons onderkomen.
Tevens is er nog een tentoonstelling in de Blaercom van twee hedendaagse kunstenaars Angelique Kleijne en Betty van Helmond, in resonantie op Schmidt en Verwey.
Voorts zal in het kader van bovengenoemd festival voordrachtkunstenares Marianne van Asperen de surrealistische vertelling *'Feest in Rando'* houden, een door Schmidt in 1918 geschreven verhaal waarin Rando voor Blaricum staat.

Schilderen vanuit kleur is belangrijk geweest in het werk van Karel Schmidt. Hoe doe je dat? Ervaar het zelf tijdens de **twee workshops** (volwassenen en kinderen) in juni door docente Jet Nijhuis.
Op onze website www.hkblaricum.nl en in de media kunt u lezen wanneer en waar de activiteiten plaatsvinden, wat de kosten zijn en hoe u zich kunt opgeven.

Tot en met 10 mei is de **expositie** te zien van foto's waarvan destijds **ansichtkaarten** gemaakt zijn in opdracht van boekhandel J. Vos. Ernaast hangen ter

vergelijking foto's van de huidige situatie. Tijdens de Blaricumse Atelierdagen in september is Cees Wijsman weer te gast bij ons. Hij zal zijn schilderijen en sculpturen tonen.

Lezingen
Op donderdag 19 maart is er voor de Volksuniversiteit Laren-Blaricum de lezing 'Blaricum (west) Toen en Nu' door Frans Ruijter. U kunt zich voor deze lezing aanmelden bij de Volksuniversiteit Laren-Blaricum onder vermelding van cursusnummer CUL-785.

Boekuitgave
Op 8 november 2019 heeft Frans Ruijter zijn in eigen beheer uitgegeven boek *'Geboren en getogen in Blaricum'* gepresenteerd. Het is een verzameling van de door hem geschreven columns in Hei en Wei in de periode 2012-2019. De prijs van het boek is € 24,95. Het is verkrijgbaar bij de HKB, de Blaricumsche Boekhandel, Haarstudio 5 in de Bijvanck of via www.fransruijter.nl

Ter gelegenheid van 75 jaar bevrijding wordt het boek *'Op het oog gewone huizen'* opnieuw uitgegeven. Het boek beschrijft een tocht langs adressen in Blaricum waar in de periode 1940-1945 bijzondere gebeurtenissen plaats gevonden hebben. In deze 2e uitgave zijn twee verhalen toegevoegd namelijk: William Singerweg 7 en Binnenweg 7. Over deze twee adressen is oorspronkelijk geschreven door Ron van den Berg voor de DEELgenoot en daarna bewerkt door Jan Greven voor deze uitgave. De prijs voor dit boek is € 10,- . Het is verkrijgbaar na 20 april bij de Kring, Albert Heijn en de Blaricumsche Boekhandel.

Contributie
In het verenigingsjaar 2020 is de contributie ongewijzigd en bedraagt minimaal € 15,- voor Blaricum, Laren en Eemnes en voor de rest van Nederland minimaal € 21,- (€ 15,- + € 6,- porto). We hopen op een spoedige betaling zodat we voor u weer leuke festiviteiten kunnen organiseren.

Het bestuur wenst u veel leesplezier.

Uitnodiging Jaarvergadering

Geachte leden,
het bestuur nodigt u uit tot het bijwonen van de JAARVERGADERING die gehouden wordt op

MAANDAG 16 maart 2020
om 20.00 uur in het gebouw 'Achter de Deel', Brinklaan 4A

AGENDA

1. Opening
2. Goedkeuring van de notulen van de jaarvergadering van 18 maart 2019
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Jaarverslag 2019
5. Rekening en verantwoording over 2019 door de penningmeester
6. Vaststelling begroting 2020
7. Verslag kascommissie
8. Benoeming nieuwe kascommissie
9. Vaststelling contributie 2021
10. Mutaties werkgroepen
11. Bestuursverkiezing

    Volgens rooster treden af de heren Joep Vos en Ron Machielse. Zij stellen zich herkiesbaar. Kandidaten kunnen ook door de leden worden voorgesteld. In de Statuten staat hierover: "Een voordracht door 10 leden of meer moet voor de vergadering schriftelijk bij het bestuur worden ingediend en dient vergezeld te gaan van een bereidverklaring van de kandidaat." Ledenlijst ter inzage bij 'Achter de Deel'.
12. Rondvraag
13. Sluiting

    PAUZE

    Filmvertoning

Namens het bestuur,
Vera ten Broeke-Abels, secretaris

Notulen jaarvergadering 18 maart 2019

1. ***Opening***
   Voorzitter Joep Vos opent om 20.00 uur de 37ste jaarvergadering van de HKB en heet de aanwezigen van harte welkom. De vergadering wordt bijgewoond door 25 leden.
   Het ledenbestand is in 2018 verminderd met 6 leden, als volgt gespecificeerd: Opzegging –9; Non-betaling –7; Overlijden –12; Nieuw +22.
   Ultimo 2018 had de Historische Kring 568 betalende leden.
   De voorzitter herdenkt de overleden leden en vraagt een ogenblik stilte ter nagedachtenis.

2. ***Notulen van de jaarvergadering van 20 maart 2018***
   Deze zijn gepubliceerd in de voorjaars-DEELgenoot nummer 89 en worden goedgekeurd.

3. ***Ingekomen stukken en mededelingen.***
   Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Elbers en Boelen en mevrouw J. Kronenberg.

4. ***Jaarverslag 2018***
   Het jaarverslag 2018 wordt voorgelezen door de secretaris.
   Maria Boersen merkt op dat de HKB het hek niet alleen kreeg door bemiddeling van de Stichting Stad en Lande maar ook door bemiddeling van mevrouw Els Poolman Simons-Vos.

5. ***Rekening en verantwoording over 2018***
   Penningmeester Peter van den Breemer geeft toelichting op de resultatenrekening en de balans over 2018.

6. ***Verslag kascommissie***
   De jaarrekening 2018 is gecontroleerd en goed bevonden. Namens de kascommissie spreekt de heer Visser zijn waardering uit over de inzichtelijkheid van de boekhouding en de wijze waarop deze gevoerd wordt. De jaarrekening wordt door de leden goedgekeurd en de leden verlenen het bestuur decharge voor het gevoerde financiële beleid.

7. ***Vaststelling begroting 2019***
De penningmeester licht de begroting toe. Er zijn geen op- of aanmerkingen.

8. ***Benoeming nieuwe kascommissie***
Volgend jaar zullen de boeken gecontroleerd worden door de heer W.Visser en mevrouw M.Boersen. Als reserve is benoemd de heer U. Poolman Simons.

9. ***Vaststelling contributie 2020***
De contributie is met ingang van 2019 verhoogd van €13,50 naar €15,00. Met ingang van 1 januari 2015 werden de portokosten voor leden buiten het BEL-gebied al verhoogd naar €6,-. Vanaf 1 januari 2019 wordt de Deelgenoot verzonden per Sandd.

10. ***Activiteiten werkgroepen***
De klederdrachtwerkgroep die gevormd wordt door Gina Calis en Bets Calis-Vos functioneert naar wens.
Het invullen van de beeldbank door Wim van 't Hull, Wim Visser, Ron Machielse gaat goed. De nieuwe inbreng wordt gecontroleerd door Bep Machielse. We hebben tegenwoordig te maken met de privacywet wat tot gevolg heeft dat we van iedereen eerst toestemming moeten hebben voordat we overgaan tot plaatsing. Dat betekent dat niet alle beelden op de beeldbank zullen komen. Op *www.beeldbankblaricum.nl* staan momenteel al 7.000 afbeeldingen.
In 2018 hebben we een tentoonstelling gemaakt met de aanwinsten die we verkregen in de loop der tijd, waarna de expositie van werk van Klaas Fernhout volgde.
Vanaf de atelierdagen exposeerde Marja Ormeling haar schilderijen en objecten. In het najaar volgde de tentoonstelling Blaricumse winkeltjes. Deze expositie duurt tot na Koningsdag 2019.
De 2 reguliere dorpswandelingen in voor- en najaar zijn altijd volgeboekt. Ook hebben we regelmatig verzoeken van particulieren voor een wandeling 'op maat' met gids Frans Ruijter.
Het papierenarchief is op orde.
De periodiek DEELgenoot wordt goed gelezen getuige de positieve reacties op de bijdragen van Ron van den Berg.

11. Bestuursverkiezing

Dit jaar zijn aftredend Vera ten Broeke-Abels en Wim van 't Hull. Zij stellen zich opnieuw beschikbaar. De vergadering neemt per acclamatie de benoemingen aan.

12. Rondvraag

De woonboerderij van de heer Philips bestaat volgend jaar 400 jaar. De familie Puijk (en nazaten) is meer dan twee eeuwen eigenaar van deze boerderij geweest. Maria Boersen biedt aan informatie over boerderij Langeweg 9 op te zoeken. Haar overgrootmoeder is hier geboren.

Wim Visser meldt dat het eerste morsebericht uit Indië in Blaricum door zijn vader ontvangen is op 23 mei 1919. De HKB zal ook aan dit feit aandacht besteden in de DEELgenoot.

13. Sluiting

Om 20.45 uur wordt de vergadering gesloten. Na een korte pauze wordt de film vertoond van het toneelstuk dat opgevoerd werd ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de HKB in het jaar 2007.

'Een wandeling door Blaricum geeft je nog meer kijk op je eigen dorp'

Op de **zaterdagen 4 april en 3 oktober 2020** organiseert de Historische Kring Blaricum een rondwandeling door Blaricum o.l.v. gids Frans Ruijter. Vertrek vanaf 'Achter de Deel', het onderkomen van de Kring aan de Brinklaan 4a in Blaricum. Aanmelden 14.00 uur; start 14.30 uur. Voor leden van de Historische Kring zijn de rondwandelingen gratis; niet-leden betalen € 3,-. Kijk voor meer info op **www.historischekringblaricum.nl**

Actie - Reactie - Errata

In deze rubriek kunt u reageren op onjuistheden of aanvullingen geven op eerder verschenen uitgaven van de 'DEELgenoot'.

DEELgenoot 91 – Annie Eskes

1988: Annie van den Brink-Eskes t.g.v. haar vijfenzestigste met haar kinderen.

Met rekenen bij meester Van Rooij op Bernardusschool zeker niet zo goed opgelet, mailt Annie Eskes' dochter Ans me. Tja, dan zat ik vást te keten met Wimpie de Gooijer, die naast mij zat. Hoe dan ook, Annie was van 1923 en bij haar overlijden in 1992 dus niet, zoals ik had uitgerekend, 'bijna 80' maar pas 68. En terwijl ik dacht dat Jan de jongste Van den Brink was, werd zes jaar na hem nog zijn zusje Caroline geboren. Ik was haar niet vergeten maar heb dat gewoon nooit geweten. Excuses. (RvdB)

DEELgenoot 91 – Zomaar wat Blaricummers (3) Kots

'In 1943 geven Lien Brilleslijper en Eberhard Rebling een aantal huisconcerten in Blaricum, bij Grietje (Kots) thuis'. Beiden overleven de oorlog en vanaf 1947 verzorgen zij, Lien onder haar artiestennaam Lin Jaldati, joodse kunstavonden met zang, dans en piano-soli. Met deze voorstelling keren ze in december 1948 in Blaricum terug, niet in de 'hut' van Grietje maar in een sfeerloze, halfgevulde Zaal Faber.

In haar Kunstzaal aan de Binnenweg organiseert de moeder van onze bijna vaste DEELgenoot correspondent Frans van Lier in die tijd af en toe 'muzikale evenementjes', o.a. met Laurens Bogtman, oratorium- en liederenzanger van faam. Ook Lin Jaldati en Eberhard Rebling geven daar hun voorstelling. Van Lier: 'Toen ik 't Hooge Nest las -wat een boek!- zag ik hun namen tot mijn verrassing. In de bescheiden omvang van onze woonkamer, de kunstzaal met de mahoniekleurige vleugel van mijn muzikale moeder, leek de opkomst -mis-

schien 15 à 20 mensen- lang niet mis. Ik heb er nog wel de herinnering aan dat het een warm en saamhorig sfeertje was waarin het kluitje getrouwen van de kunstzaal het heel expressieve optreden met die hartstochtelijke liederen aanhoorden. Die Rebling herinner ik me als een vriendelijke man en Lin J. als een krachtige persoonlijkheid.' (RvdB)

DEELgenoot 89 – Van Rijn, kunstschilder

Bij Nico van Rijns portret van Johannis van de Laar, bakker, gemeenteraadslid en wethouder te Laren, was de vraag of Van Rijn misschien een wonderkind was. Immers, hij werd in 1887 geboren en volgens het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) zou het portret van 'eind 19e eeuw' dateren. Dit vanuit de gedachte dat Van de Laar, overleden in 1896, ervoor geposeerd had. Van Rijn was toen niet ouder dan 9.

Nico van Rijn was een verdienstelijk schilder maar een wonderkind? Het portret moest van later datum zijn. Zo kwam de vermoedelijke originele lijst rond het doek van een kunsthandel uit Hilversum, J. Does, die pas in 1906 opende. Belangrijker echter: Van Rijn vestigde zich eerst na zijn in 1911 begonnen opleiding aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag definitief als kunstschilder in Laren. Rond 1915 zou dan ook een meer aannemelijke datering zijn. Een postuum portret dus, mogelijk in opdracht van de familie Van de Laar gemaakt ter gelegenheid (suggestie van mr. M.F. Le Coultre uit Laren) van het 50 of 60-jarig bestaan van de door Johannis begonnen bakkerij. Het RKD heeft deze datering nu overgenomen. (RvdB)

DEELgenoot 91 – 'Vraans, goa je mee melleke?'

Net als haar broer Frans, die het artikel schreef, herinnert Joka van Lier uit Hilversum zich de familie Groenestein heel goed. Ze weet het vraagteken onder de gezinsfoto in te vullen: het is Mies die uiterst rechts staat.

Joka en haar man -en ook haar moeder Elisabeth van Lier- woonden een tijdlang aan de Noolseweg in Laren, vlak bij de grens met Blaricum. Dat was heel schuin tegenover 'Rondom Zon' (zie dezelfde DEELgenoot) het huis aan de Blaricumse Noolseweg waar Brechta Adama van Scheltema haar dochter en haar pleegdochter grootbracht. Ze kenden elkaar goed: Berti en Clary kwamen bij Joka, haar man en haar moeder over huis; Joka heeft daar nog goede herinneringen aan. En zo grijpen de verschillende losse verhalen uit DEELgenoot 91 op een mooie manier in elkaar. (RvdB)

DEELgenoot 91 – Zomaar wat Blaricummers '(Pleeg-)kind van foto 225'
Brechta Adama van Scheltema woonde vlakbij een van de beste vrienden van haar broer Carel Steven, 'Bertus Brouwer, wiskundige en bekend van de Professor Brouwerdreef alhier.', schreef ik. De Professor Brouwerlaan, moest dat zijn. In de Blaricummermeent. Ook -ik wist dat niet- Adama van Scheltema heeft daar een laan naar zich vernoemd gekregen. Want op 11-12-2016 stemden B&W van Blaricum in met een voorstel van de Straatnamencommissie om een aantal straten te noemen naar mensen 'die in relatie staan tot prof. Brouwer'.
En zodoende hebben we hier:
de Adama van Scheltemalaan, *naar Brouwers goede vriend, de befaamde dichter Carel Steven Adama van Scheltema (1877-1924);*
het Laantje van Mannoury, *naar Gerrit Mannoury (1867-1956), briljant wiskundige, studiegenoot en vriend van Brouwer en van Adama van Scheltema;*
de Adriaan de Grootlaan, *naar A.D. (Dingeman) de Groot (1914-2006), hoogleraar toegepaste psychologie en methodologie; zijn proefschrift 'Het denken van den schaker' leverde hem internationale roem op; De Groot stond aan de basis van de Citotoets;*
het laantje van Korteweg, *naar professor D.J. Korteweg (1848-1941), wiskundige, leermeester van Brouwer en van Mannoury;*
de Frederik van Eedenlaan, *naar de stichter van de Bussumse kolonie Walden, Frederik van Eeden (1860-1932), vriend (en daar was hij buitengewoon trots op) en geestverwant van Brouwer;*
de Israël de Haanlaan, *naar Jacob Israël de Haan (1881-1924), schrijver, onder meer van het destijds vanwege het homoseksuele thema geruchtmakende boek Pijpelijntjes, dichter, rechtsgeleerde, als zionist naar Palestina geëmigreerd waar hij vanwege zijn politieke overtuiging werd vermoord.*
Brouwer leerde hij kennen op een verjaardagsfeestje van Van Eeden, waarna ook De Haan en Brouwer bevriend raakten.
Een mooi idee van de destijdse Straatnamencommissie om voor zo'n hooggeleerde vriendenclub in een Blaricumse wijk postuum een eeuwigdurende reünie te organiseren!

(RvdB, met dank aan Frans Ruijter en aan wijlen Henk Boogaard die destijds veel van bovenstaande gegevens bij elkaar zocht.)

DEELgenoot 91 – Voorpagina (1)

Beste redactie,

Gisteren heb ik Deelgenoot nr. 91 ontvangen. Mijn oog viel direct op de kerk op de omslagfoto, die volgens het colofon 'Gezicht op kerk te Blaricum' zou zijn. Ik moest even mijn ogen knipperen, want dit klopt totaal niet. Overduidelijk een kerktoren van het 'Utrechtse' type. Blaricum heeft twee galmgaten naast elkaar met in de geleding eronder één dichte spitsboognis. De behuizing voor de kerk lijkt ook niet helemaal op de boerderij van Blom. De toren op het schilderij is veel te hoog. Achtkantige torenspits, vierkant in Blaricum. Ik moet direct aan Eemnes-Buiten denken. Soest is het niet, want de nok van het schip loopt gelijk door naar het koor.

Kerk in Eemnes.

In Westbroek is het koor hoger dan het schip. Loenen: midden in de dorpsbebouwing. Ik plaats hierbij een foto van de Eemnesser kerk, zelf genomen op 11 mei 1967. Dat is 'em, onomstotelijk.

Met de vriendelijke groeten, Martin E. van Doornik

Dank voor je reactie, Martin, wij (redactie) kunnen ons in je conclusie vinden.

DEELgenoot 91 – Voorpagina (2)

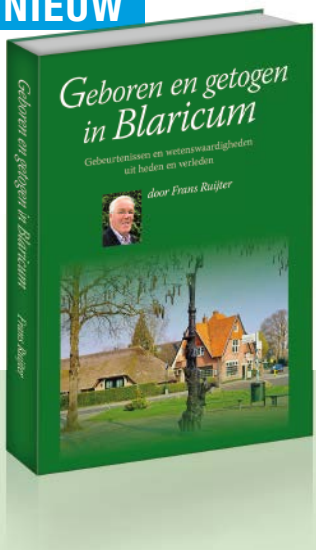
Beste Blaricummers,

Als oud Blaricummer lees ik met veel interesse uw publicaties. Met Bep Machielse zat ik nog op de Bernardusschool van 1955-58. Mijn vader, P.A.L (Pieter Anton Lodewijk) was hier burgemeester van 1948 tot zijn plotselinge dood op 9 mei 1958. Tevoren was hij burgemeester in Eemnes. Daarom heb ik mij als oud Eemnesser (daar ben ik geboren op 5-12-1939) erg verheugd over de mooie foto op de kaft van DEELgenoot 91. 'Wat leuk' dacht ik, zo'n prachtig

schilderij van Eemnes. Ik herkende natuurlijk de kerk waar ik zelf ook aardige schilderijen van heb: van de schilders Krenz en anderen.
Tot mijn stomme verbazing las ik op de binnenkaft dat het schilderij van Eemnes als een zicht op Blaricum wordt gepresenteerd. Blaricum ken ik supergoed. Ik heb 10 jaar de klok geluid van de Hervormde kerk en heb zelf altijd de St. Vituskerk van Blaricum bezocht. Ja, kijkt u eens op mijn website kerkengek.nl en u vindt daar een artikel over de Blaricumse kerken. Als u daar iets mee wilt vind ik dat prachtig. Maar om zo met de kerk van Eemnes te pronken als was die van Blaricum is niet gepast. Onlangs ben ik verhuisd van Haarlem (waar ik 27 jaar pastoor van de St. Bavo Kathedraal was) naar Voorhout. Daar woon ik nu in Nieuw Schoonoord (het terrein van de vroegere Bisschoppelijke Nijverheidsschool waar een heel modern gebouwencomplex staat).
Hein Jan van Ogtrop, Voorhout.

Dank voor uw reactie. De toeschrijving aan Blaricum was een jammerlijke misser die met de plaatsing van bovenstaande reacties is rechtgezet. (redactie)

NIEUW

In navolging van het eerste boek van Frans Ruijter ***'Heb je nog nieuws...?!'*** is in november 2019 een vervolg verschenen met de titel ***'Geboren en getogen in Blaricum.'*** In deze uitgave staan wederom gebeurtenissen en wetenswaardigheden vermeld die Frans in de periode 2012-2018 voor dorpsblad hei & wei heeft geschreven.
Op deze manier is weer een stukje Blaricumse geschiedenis vastgelegd en voor een breed publiek toegankelijk gemaakt.

Boekinfo: harde kaft, 256 pagina's in full color.
Verkrijgbaar bij: o.a. Historische Kring Blaricum en via www.fransruijter.nl
Prijs: € 24,95 ISBN 978-90-9032347-3

Blaricum, 13 april 1942

Zo af en toe ga ik naar Hilversum, naar het Streekarchief. Het bevindt zich naast Dudoks prachtige Raadhuis waar in de kelders een gedeelte is opgeslagen van de helaas niet meer permanent tentoongestelde collectie van het eens zo aardige en leerzame Gooisch Museum aan de Hilversumse Kerkbrink.

Ik kom er om er het Blaricumse Bevolkingsregister en het 'Archief gemeentebestuur Blaricum' te raadplegen. Onder de kop 'Bevolking' zijn stukken te vinden betreffende 'Maatregelen ten aanzien van ingezetenen'. En daaronder staat dan weer een kopje: 'Treffen van maatregelen ten aanzien van Joden, 1941-1946'. Ik vraag de map op. Het is geen vrolijk makende lectuur, allesbehalve. Met de kennis van nu roept alleen al de zorgvuldig uitgetypte lijst van de 60 Joodse gezinshoofden een onbestemd, akelig gevoel van naderend onheil op. Van een enkeling ken ik het lot: via Westerbork naar Duitsland gedeporteerd om nooit meer terug te keren. Van de meesten ken ik het lot niet. Als ze de oorlog hebben overleefd zijn zij, hun kinderen en zelfs hun kleinkinderen vermoedelijk voor het leven beschadigd. Ik blader de map door. Kom een overzicht tegen van alle Joodse Blaricummers die een fiets hebben: welbeschouwd de aankondiging van de ontrechting van zomaar een aantal van onze medeburgers. Wat verder: de volledige inventarisatie van de in beslag genomen inboedel van de verraden -wie doet zoiets?- dokter Catz aan de Pastoor de Saeyerweg 6. Schokkend in zijn alledaagsheid: een brief gedateerd 13 april 1942. Van ene G. van het Franschepad[1].

Haags Gemeentemuseum zomer 2017. Salomon Bernard Slijper wordt bij de grote Mondriaantentoonstelling geëerd als grondlegger van de collectie. Rechts: zijn portretbuste door Ruud Rooyackers uit 1960, links zijn portret door Paul Citroen uit 1969. Beide werken zijn bezit van Kunstmuseum Den Haag. Foto: RvdB

1 Uiteraard staan naam en adres voluit in de stukken.

Aan burgemeester J.J. Klaarenbeek. G. heeft naast het hulpgemeentehuis aan de Torenlaan (25a), een reclamebord gezien van de 'Joodschen makelaar S.B. Slijper' die grond te koop aanbiedt. Of de burgemeester er maar voor wil zorgen dat dit bord zo snel mogelijk wordt verwijderd. Want Slijper (door G. omschreven in termen die hier niet herhaald hoeven te worden) pleegt met dat bord sabotage en de gemeente werkt daaraan mee, schrijft G. Het klinkt als een onverholen dreigement. Een anonieme beller -G. ontkent dat hij dat is geweest- had Slijper al eerder telefonisch gewaarschuwd en 's morgens, toen G. en Slijper elkaar op straat tegen het lijf liepen, had die laatste weliswaar laten weten dat het bord de volgende dag weg zou zijn maar daar kon je bij zo iemand heus niet op vertrouwen. Aldus G. die een half jaar na zijn brief gelukkig voorgoed uit 't Gooi vertrok. Nee, aan dat soort mensen had Slijper het niet te danken dat hij de oorlog redelijk ongeschonden doorkwam.
In dezelfde brief van 13 april beklaagt G. zich er ook nog over dat aan de Huizerweg het bord 'Beperkte bewegingsvrijheid voor Joden' is verdwenen. Van die borden stonden er aanvankelijk 6 in Blaricum terwijl er bij de 13 hier geregistreerde Horecabedrijven ook nog eens in totaal 25 kaarten hingen met 'Voor Joden verboden'. 'Vita Nova' aan de Naarderweg, in die tijd van mijn grootouders, was een van die bedrijven. Twee ingangen dus twee kaarten, zie ik op de gemeentelijke lijst. En ik realiseer mij -nooit iets over gehoord- dat opa en oma die twee kaarten, volgens voorschrift 'goed zichtbaar', moeten hebben opgehangen. Wat moet je daar als kleinkind, ruim 75 jaar na dato, van denken?
Op G's brief reageert burgemeester Klaarenbeek ingetogen. Eerst wint hij juridisch advies in bij Mr. Mees (van wie ik geen nadere gegevens heb kunnen vinden), vraagt na wat er met het verdwenen bord is gebeurd en antwoordt G. op 15 april. Wijselijk negeert hij diens persoonlijke opmerkingen over Slijper. Hij beperkt zich tot een kort, uiterst zakelijk briefje: Slijpers reclamebord is gewoon toegestaan en alle zes de borden over de beperkte bewegingsvrijheid van Joodse medeburgers zijn naar de gemeentewerf overgebracht. Aangezien 'de betreffende maatregel thans voor geheel het land geldt' zijn aparte borden overbodig.
De opstelling van Klaarenbeek in deze kwestie geeft de burger weer enige moed. Ondanks types als G. overleeft Salomon Bernard Slijper de oorlog, ondergedoken in zijn eigen huis aan de Dorpsstraat, geholpen door zijn latere echtgenote Johanna Hamdorff[2].

Ron van den Berg, december 2019

2 Voor het uitgebreide verhaal over Slijper, zie 'Sal Slijper' in DEELgenoot 83

„De Spin”

Soms, in een archief bezig informatie te verzamelen, kom je iets tegen waarnaar je helemaal niet op zoek was maar waaraan je zogezegd blijft haken, iets wat je interesse wekt. Toch even knippen en apart zetten, denk je dan, anders kan ik het niet meer vinden als ik het nog eens wil bekijken of er iets over wil schrijven. Hieronder staat zo’n knipseltje.

BLARICUM.
Vermist.
Sedert Dinsdagavond wordt uit deze gemeente de winkelier G. R. vermist. De burgemeester heeft per radio zijn opsporing verzocht.

Het komt uit De Gooi- en Eemlander van vrijdag 27 juni 1930. Man vermist: de Blaricumse winkelier G.R. Nieuwsgierig verder zoekend kom ik op een berichtje in De BEL van diezelfde datum. Het staat tussen de aankondiging van een raadsvergadering en het verslag van een viswedstrijd van de ‘Blaricumsche Vischclub Ons Genoegen’ in de Eemnesser Waaien en bevestigt mijn vermoeden: die vermiste G.R. was ‘de heer G. Rokebrand, wonende aan de Meentweg’.

G.R.

Rokebrand was maandagavond naar Laren gefietst om naar de versiering te kijken -vermoedelijk naar de toen nog uitbundige versiering ter gelegenheid van de St. Jansprocessie van 24 juni- en ‘sedert is hij niet teruggekeerd’. Die G, zo dacht ik, stond natuurlijk voor Gijs en in eerste instantie dacht ik daarbij aan de vader van mijn vroegere klasgenootje Bea Rokebrand. Tot ik in weer een andere krant las dat de vermiste G.R. 45 jaar oud was. Dat moest, leek me, een andere Rokebrand zijn.

‘Ouwe Gijs’ in augustus 1954.

Was het dan de G. Rokebrand die jarenlang in de Blaricumse gemeenteraad zat, oud-wethouder voor de R.K. Staatspartij (van 1917 tot 1919) die zich met vele anderen fel verzette tegen de vereniging van Laren en Blaricum omdat dat ‘ernstige financieele en economische nadeelen’ voor ons dorp zou meebrengen, de openbare school weleens uit Blaricum zou

kunnen verdwijnen en het dorp bij een fusie waarschijnlijk verstoken zou blijven van een station van de snelverbinding met Amsterdam? Echter, deze Gerrit Rokebrand Tzn. (1869-1936), zoon van Tijmen Rokebrand en Mientje Rigter van het Fransche Pad, was weer te oud: hij was de zestig al gepasseerd toen de 45-jarige G.R. in 1930 verdween.
En dan stuit ik op het verslag van een raadsvergadering van 30 augustus 1927. Aan de orde komt een voorstel om aan G. Rokebrand Lzn. vergunning te verlenen om zijn perceel op de hoek van de Meentweg en de Zandweg, bekend als het Spinhuis, gedeeltelijk te slopen, er een winkel-woonhuis in te richten en het houten achtergedeelte tot woning te verbouwen. Dát zal hem zijn: Gijs(bert) Rokebrand, in 1930 inderdaad 45 jaar want van januari 1885; zoon van Lambert Rokebrand en Aaltje Koppen en, om verwarring met naamgenoten te voorkomen, in Blaricum ook wel 'Ouwe Gijs' genoemd. Als vrijgezel geboren en altijd vrijgezel gebleven. 'Ouwe Gijs' die nog een tijdje in het buitenland gewerkt zou hebben. Terug in Blaricum kon hij geen woonruimte vinden. In een verhaal over de boerderij van haar ouders schrijft Bep de Boer-Bakker: 'Moeder' (Rika Bakker-Beek van Meentweg 6, tegenover De Kazerne) 'vond dat zo zielig dat ze zei: 'kom dan maar bij ons in de kost', maar alleen voor eten en drinken.' Slapen deed hij altijd bij zijn broer en schoonzus, Klaas Rokebrand en Gijsbertje Heerschop van de Raadhuisstraat.

„De Spin"

Het was deze G. Rokebrand, 'Ouwe Gijs' dus, die in 1927, in het pand waar zijn vader had gewoond, een kruidenierswinkel wilde beginnen. Hij kreeg de benodigde vergunning op voorwaarde dat hij een door de sloop vrijkomend stukje grond aan de gemeente zou overdragen. 'Om niet', destijds niet ongebruikelijk.
Al een half jaar na de behandeling van het raadsvoorstel kan de winkel in Kruidenierswaren en Comestibles aan de Meentweg 27, gebouwd door de bekende plaatselijke aannemer Gebr. Kuijer, haar deuren openen. 'Beleefd aanbevelend, G. Rokebrand'. En zoals dat toen ging, en wat dat aangaat is er niets veranderd:

met een advertentie in het plaatselijke blaadje ben je min of meer verzekerd van een gratis stukje reclame. In De BEL van 24 februari 1928 wordt aan de opening van 'De Spin' dan ook een in mijn ogen nogal curieus redactioneel artikeltje gewijd. De correspondent voor Blaricum lijkt niet zo goed raad te weten met het onderwerp. Hij richt zich in zijn stukje vooral op 'den min of meer vreemden naam' van de zaak die zich schuin tegenover 'De Vogels' bevindt, het huis van de toen kennelijk befaamde maar in de vergetelheid geraakte beeldhouwer Böhnke. Rokebrands winkel is, aldus De BEL, 'een aanwinst, speciaal voor dit gedeelte van het dorp'. En na een komisch bedoelde beschouwing over spinnen en spinrag onthult hij dan eindelijk de oorsprong van de naam: op deze plek bevond zich, nog vóór Lammert Rokebrand er woonde, een vlasspinnerij, zoals er eind 19e, begin 20ste eeuw in Blaricum en Laren veel spinnerijen moeten zijn geweest. Helaas is daar weinig van terug te vinden. Wel wordt, in 1927, bij de herziening van de Blaricumse huisnummers en straatnamen[1], het 'Spinhuis' genoemd dat dan aan de Verlengde Mosselweg, komt te liggen. Met gevoel voor de geschiedenis van de plek verwees 'Ouwe Gijs' daarnaar bij het kiezen van een naam voor zijn nieuwe kruidenierszaak.

Ouwe Gijs, Mie Vos

En zo waren er in die dagen twee kruideniers met een Rokebrand als eigenaar. Want in het dorp, aan de Torenlaan -waar nu een parfumerie gevestigd is- zat Lambert Rokebrand. Hijzelf had met zijn kruidenierswinkel de linkerhelft van het pand, nr. 6, terwijl hij de rechterhelft, nr. 4, verhuurde aan Gerardus van Doornik[2]. Totdat die aan de Huizerweg zijn eigen barbierswinkel/woning liet bouwen. Als ik de kluwen aan Blaricumse namen als Rokebrand, Verver, Koppen, Puijk, Heerschop, Steenbeek en natuurlijk Vos goed heb weten te ontwarren waren beide kruideniers in ieder geval geen *directe* familie. De Rokebrand in het dorp, Lambert Ez. (1862-1930[3]), was de zoon van Evert Rokebrand en Marritje Verver; hij was getrouwd met Neeltje Puijk. 'Ouwe Gijs' was, als eerder al gemeld, de zoon van Lambert Gz. en Aaltje Koppen.

---

1 De aanvraag van Rokebrand voor een bouwvergunning en het 'voorstel tot het geven van namen aan verschillende wegen' worden in dezelfde raadsvergadering (30-8-1927) behandeld.

2 Zie: Martin E. van Doornik Familie Van Doornik: een korte geschiedenis. DEELgenoot 71, voorjaar 2013.

3 Neeltje Puijk, geb. 1873. Bij haar dood in 1925 wordt ze in het overzicht Burgerlijke Stand in De BEL aangeduid als 'wed. van Lambert Rokebrand'. Maar Lambert zelf deed de aangifte van haar overlijden en leefde nog tot 1930. Hun dochter Maria Adriana Gerarda (Matje) zette na zijn dood de zaak voort.

Terug naar de Meentweg waar Gijs ‘door goede bediening’ het vertrouwen van de buurt trachtte te winnen. Zou op de winkelruiten de naam ‘De Spin’ hebben gestaan? In de plaatselijke bladen ben ik die naam, die tot op de dag van vandaag bekendheid geniet, gek genoeg geen enkele keer meer tegengekomen. Tot 1930 adverteerde Ouwe Gijs so wie so niet of nauwelijks, alleen zijn verdwijning in juni van dat jaar haalde de pers. Of hij gevonden werd of zelf terugkeerde, daarover werd dan weer niet bericht. Uitzonderlijk was Gijs’ verdwijning trouwens niet: het gebeurde wel vaker en hij kwam elke keer weer terug. Waar hij dan had uitgehangen is nog altijd onbekend.

Het heeft er alle schijn van dat Ouwe Gijs er al in die zomer van 1930 genoeg van had, dat het winkeliersbestaan niet bracht wat hij had gehoopt en verwacht. Twee maanden nadat hij er even(?) tussenuit ging deed ‘kruidenierswinkel v/h G. Rokebrand’ bij aankoop van een pond koffie de bijbehorende koekjes cadeau. ‘M. Vos’ stond er toen onder de advertentie, zij leek de nieuwe eigenaar te zijn maar vermoedelijk huurde zij de zaak van Ouwe Gijs. Die M. Vos, dat was Maria Lambertha Wilhelmina Vos (1904-1981), kortweg Mie, dochter van Jakob Vos en Petronella Rokebrand en een volle nicht van Ouwe Gijs. De zaak bleef dus in ieder geval in de familie.
Haar ervaring als kruidenierster aan Meentweg 27 kwam Mie Vos uitstekend van pas toen ze in 1938 trouwde met bijna buurman Bartus Steenbeek wiens vrouw, Bertha Jacoba Rokebrand, een jaar eerder was overleden: het kleine winkeltje in Bartus’ boerderij op Meentweg 31, het ‘Kombof’, werd door Mie uitgebouwd tot een volwassen concurrent van ‘De Spin’.

Zaterdag a.s., 9 Augustus
GROOTE KOFFIE RECLAME
in de kruidenierswinkel v/h. G. ROKEBRAND
Bij aankoop van 1 pond koffie à f 0.80
krijgt een ieder een half pond heerlijke
KOFFIEKOEKJES CADEAU!
Beleefd aanbevelend,
Meentweg 27, Blaricum - M. VOS

De BEL 8-8-1930.

Tegen het einde van het jaar verschijnen in ‘De Bel’ altijd de advertentietjes waarin de plaatselijke middenstand de ‘geachte clientèle’ haar nieuwjaarsgroeten overbrengt, vaak door aan naam en adres van hun nering G.N., p.f. of, voor de ernstig Rooms-Katholieken Z.N. toe te voegen. Mie Vos kiest in 1935 voor het laatste. Eind november van dat Zalige Nieuwjaar duikt ineens, als een van de vele Blaricumse deelnemers aan de Kowela-prijsvraag (Koopweek Laren), ‘kruidenier G. Rokebrand, Meentweg’,

weer op. En de nieuwjaarsgroet eind 1936 is ook niet meer van M. Vos maar van G. Rokebrand die zijn klanten een Gelukkig Nieuwjaar wenst. Zou Ouwe Gijs soms 'back in business' zijn? Maar nee, het is Gijs Rokebrand Nz, 'Kleine Gijs' die de zaak van Mie Vos overneemt.

Kleine Gijs

Mie Vos is zijn volle nicht, dochter van zijn tante. En hij is niet alleen een naamgenoot van Ouwe Gijs maar ook diens neef, een oomzegger. Gijsbertus heet hij en hij is op 5 juni 1916 geboren als zoon van Nicolaas (Klaas) Rokebrand en Gijsbertje Heerschop van Raadhuisstraat 14. In het militieregister van 1936 is, misschien omdat al duidelijk was dat hij vanwege broederdienst toch zou worden vrijgesteld, zijn lengte niet aangegeven. We weten dus niet of hij zijn latere bijnaam, 'Kleine Gijs', ook toen al verdiende. Wel opgetekend is dat hij zeven jaar lager onderwijs had genoten. Als beroep gaf hij 'Brood- en banketbakker' op. Vraag is of hij ooit als bakker heeft gewerkt. Wel werkte hij, een volle dag, als hovenier. Maar daar was hij duidelijk niet voor in de wieg gelegd. Vervolgens probeerde hij het een tijdje als analist bij de firma Kuhn & Co in Naarden (teelt, veredelen en verhandelen van suikerbietenzaad), een bedrijf waar hij via zijn oom Jaap Heerschop terecht was gekomen. Zoals in die tijd gebruikelijk droeg hij zijn verdiensten netjes thuis af. In zijn vrije weekends kluste hij bij als ijsventer. Roomijs verkocht hij, van de Coöperatieve Zuivelfabriek Hoogland. Om geld voor zichzelf te verdienen en te sparen voor wat hij het liefst wilde: een bestaan als kleine zelfstandige. Want hij hield er niet van om een baas boven zich te hebben. De weerzin daartegen was zelfs zo groot dat hij, zo gaat het verhaal in de familie, om die reden een aanbod afwees om op Schiphol winkels op te zetten.

1935. Gijs vermaakte zich zo te zien prima als ijsverkoper.

Alie

Dat aanbod zou zijn gedaan door KLM-oprichter Albert Plesman e.a. met wie Kleine Gijs' zusje Alie bevriend zou zijn geweest. Alida (1905-1986), zoals haar doopnaam luidde -ik dwaal voor de aardigheid even wat af- volgde op 1 augustus 1924 Marrie Rokebrand op als 'hulp in de huishouding en verzorgster bij ziekte' bij de bekende kunstschilder W.G.F. Jansen. Ze is 'een opgewekte en vroolijke huisgenoot, die met Argus-oogen waakt over het wel en wee van den heer en mevrouw Jansen', schrijft De BEL. Bij haar zilveren jubileum in 1949 krijgt ze, in aanwezigheid van burgemeester van Ogtrop en van Jansens kunstbroeder David Schulman, namens de Ned. Ver. Van Huisvrouwen door mevrouw Van Ogtrop-van Voorst tot Voorst een gouden medaille opgespeld. In verband met Jansens overlijden, in juni van dat jaar, vindt de plechtigheid pas ergens in oktober plaats. Op Torenlaan 7 waar vóór Jansen onder anderen Evert Pieters zijn atelier had gehad. 'De Brouwerij', werd het huis genoemd want ooit werd daar een Blaricums biertje gebrouwen. Door twee (?) voorzaten van de jubilerende Alie. Van Kleine Gijs komt het verhaal dat die twee in 1881 naar Den Haag vertrokken om daar met een grote brouwerij hun geluk te beproeven en er, niet als eersten, aan drank en vrouwen ten onder gingen.

De Notaris L. J. KEULS, te Laren, zal op **Donderdag 11 Juni 1891**, 's voormiddags 11 uur, in het Koffiehuis van den Heer J. VERVER, te *Blaricum*, ten verzoeke van den Heer C. L. ROKEBRAND, in het openbaar

VERKOOPEN:

Eene nieuwgebouwde en in werking zijnde

Bierbrouwerij

met Toebehooren en net ingericht

modern Woonhuis.

Nieuws van den Dag 2-6-1891.

Eén van die voorzaten was Cornelis Lambertszoon (1831-1899), zoon van Lambert Rokebrand en de uit Huizen afkomstige Lambertje de Boer. Cornelis was in 1860 getrouwd met Theodora Sutter uit Gorinchem en was bierbrouwer, eerst in Schiedam waar zijn vennootschap met J.P. Vincent in 1877 werd ontbonden. Waarna hij zich in Den Haag vestigde. Daar begon hij in 1881 aan de Loosduinseweg de 'Stoom Bierbrouwerij De Ooievaar[4]'. Later had hij er nog een café met speeltuin: 'Halte Stoomtram'. In maart 1891 begon hij ook in Blaricum een brouwerij, 'De Korenbloem'. Een succes werd dat niet: na drie maanden al, in juni van dat jaar, werd de 'nieuwgebouwde en in werking zijnde brouwerij plus woonhuis' in het naastgelegen koffiehuis

4 In het Algemeen Dagblad van 29-1-2019 staat hierover een artikeltje, geïllustreerd met een affiche van 'de Ooievaar' van C.L. Rokebrand.

van Jacob Verver in het openbaar verkocht. Met drank had dit uit de aard der zaak te maken maar of het ook met vrouwen te maken had…

Kleine zelfstandige

Terug naar 1936, naar de dan net twintigjarige Gijs Rokebrand Nz. Jong als hij nog is heeft hij in de voorgaande jaren toch een spaarpotje weten op te bouwen met zijn bijbaan als ijscoman. Zelfstandig ondernemer worden, een eigen zaak hebben, dat is wat hij wil. Hij heeft, bakker tenslotte, een beetje zijn zinnen gezet op de bakkerij van Bührs (>Van Boheemen>Wassenaar) op Torenlaan 8 maar daarvoor zal zijn spaargeld niet toereikend zijn geweest. Als hij dan van zijn ome Gijs 'De Spin' kan huren, neemt hij die kans met beide handen aan. Vanaf dan heeft Kleine Gijs een tweede bijnaam waaronder hij tot op de huidige dag bekend is: Gijs Spin.

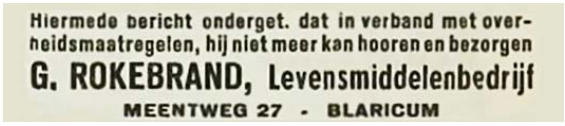
Kleine Gijs op de transportfiets.

Hoe een en ander met Mie Vos werd geregeld, dat vermeldt de historie niet.

Van brood- en banketbakker naar kruidenier, best een behoorlijke carrièreswitch maar, in mijn ogen althans, best te doen. Voor Gijs zal het belangrijkste zijn geweest dat hij voor zichzelf kon beginnen, eigen baas zou zijn. Heel veel valt er over die eerste jaren als winkelier niet te melden. Hij zal, zoals vrijwel alle kleine middenstanders, zeker in het begin flink hebben moeten buffelen om het hoofd boven water te houden: de winkel zelf, bestellingen rondbrengen, de boekhouding en dan ook nog met zijn neus in de boeken om zijn middenstandsdiploma te halen. In 1939 kon hij zijn getuigschrift in zijn winkel hangen.

Hoe druk hij het in die tijd ook had, er was iets waarvoor hij ook toen al, en vrijwel heel zijn verdere leven, tijd wist te maken en waardoor zo ongeveer heel Blaricum hem kende: de in 1931 opgerichte Rooms Katholieke Blaricumse Voetbal Vereniging (nu: BVV '31). Vanaf het prille begin was 'Gijssie Spin' bij R.K.B.V.V. betrokken. Binnen de vereniging vervulde hij alle denkbare functies,

zowel in en langs het veld als in de bestuurskamer. Het leverde hem een welverdiend erelidmaatschap op, hij werd benoemd tot KNVB-bondsridder en voor zijn vele verdiensten voor de vereniging kreeg hij in 1982 de 'fraaie zilveren eremedaille behorende bij de Orde van Oranje-Nassau' (De Bel, 4-5-1982).
Last but not least: zijn naam werd verbonden aan twee voetbaltoernooien: het Gijs Rokebrand Toernooi met 'het Spinneweb' als wisseltrofee en het pupillentoernooi om de Ome Gijs Superball Trofee. Maar dat speelde allemaal later, ver na de oorlog waarin de zaken aanvankelijk goed leken te gaan, goed genoeg om in 1941 een 'loopjongen' in dienst te nemen. Twee jaar later echter, zag Rokebrand zich genoodzaakt bijgaande advertentie te plaatsen: bezorgen kon niet meer en ook 'hooren' was door maatregelen van de bezetter onmogelijk geworden. Dat 'hooren' was vermoedelijk het aannemen van bestellingen.

Hiermede bericht onderget. dat in verband met overheidsmaatregelen, hij niet meer kan hooren en bezorgen
G. ROKEBRAND, Levensmiddelenbedrijf
MEENTWEG 27 - BLARICUM

De BEL 16-4-1943.

Hanna Bakker

De oorlog is voorbij. Op een leuk punt in Blaricum heeft Kleine Gijs een goed huis om in te wonen, een eigen zaak met waarschijnlijk een trouwe, vaste klantenkring en daarnaast, in het voetbal, een mooie vrijetijdsbesteding. Maar iemand om dat mee te delen heeft zich nog niet aangediend. Schuin tegenover zijn winkel, op Meentweg 6, ligt de boerderij van Everardus Hendrikus (Eep) Bakker, in het dorp ook bekend als 'belezer'[5], en Richarda (Rika) Beek, een (als ik mag afgaan op de bidprentjes uit 1968 en 1983, te vinden op BeeldBankBlaricum) eenvoudig, zeer gelovig R.K. echtpaar. Gijs komt er vaak om

Hanna en Gijs: verkering.

5 Belezen: het genezen van mensen of dieren onder het uitspreken van bepaalde formules of rijmpjes. Bakker was een soort alternatieve genezer: met zijn duim maakte hij kruisjes over de zere plek en dat hielp.

melk te halen en zo maakt hij kennis met Hanna, hun dochter die naar verluidt in de oorlog actief was geweest maar daarover, omdat ze dat nou eenmaal had beloofd, nooit iets los heeft willen laten. Johanna Martha Bakker is 25, Gijsbertus Rokebrand 33 als ze elkaar in februari 1950 eeuwige trouw beloven. Vijftig jaar nadien is dat nog altijd een feestje waard al zal dat 'eeuwig' zich tot 53 jaar beperken. Eenmaal getrouwd komt Hanna in de winkel helpen waarmee het met Gijs' eenmanszaak is gedaan.

Kinderen

Een ruim jaar na de huwelijksvoltrekking bevalt Hanna van een dochter, die, naar haar beide oma's, de namen Gijsbertha Richarda krijgt. Ze wordt Bea genoemd. Als Bea Kukupessy-Rokebrand -vanaf 1972- zal ze, met enkele jaren politicologiestudie als bagage, in de voetsporen treden van haar oom, oud-raadslid en -wethouder Nico Rokebrand: in 1999 gaat ze de plaatselijke politiek in en nog altijd -laatste termijn?- zit ze, als fractievoorzitter van Blaricums Belang, in de gemeenteraad. En net als oom Nico en papa Gijs krijgt ze een koninklijke onderscheiding. In 2016. Voor haar verdiensten voor het dorp, op velerlei gebied waaronder de kledingbank, het Katholiek Vrouwen Gilde en de Oranjevereniging.

In 1953 wordt een tweede dochter geboren, Richarda (naar grootmoeder Bakker) Johanna, roepnaam Irma, in haar tienertijd veelbelovend talent van de Blaricumse tafeltennisvereniging 'Vitus' en in 1970 zelfs Gooi s jeugdkampioene. Irma zal bij haar ouders in de winkel gaan werken. Als dat ophoudt gaat ze aan de slag

als maatschappelijk werkster, onder meer onder asielzoekers. Haar sociale betrokkenheid heeft ze zeker niet van een vreemde: voor moeder Hanna was het niet ongewoon om klanten die het moeilijk hadden even mee 'naar achteren' te nemen waar ze hen dan een luisterend oor bood. Met de geboorte, in 1954, van Nicolaas Everardus (naar opa Bakker) Gijsbertus is het gezin Rokebrand-Bakker compleet. Ronnie -ook bij hem is de relatie met zijn doopnamen ver te zoeken- zou in de reiswereld zeer actief en succesvol worden; in 1996 zou hij zelfs als eerste ter wereld via Internet een vakantiereis verkopen; hij zou veel van de wereld zien en daarover schrijven: een vijftal Dominicus gidsen en, onder nog veel meer, de autobiografische verhalenbundel 'Mist in de woestijn en andere verhalen van een reiziger' (Elmar, 2005). Maar waar hij ook ging, beter dan in zijn geboorteplaats was het blijkbaar nergens. Uiteindelijk is hij dan ook dicht bij huis gebleven, héél dicht bij huis: hij woont aan de Mosselweg waar hij werd grootgebracht.

Hanna en Gijs, met v.l.n.r. Bea, Ronnie en Irma.

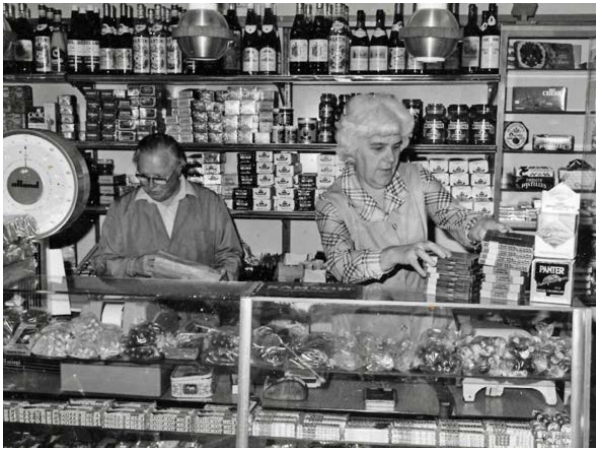
De winkel van Rokebrand, Meentweg 27. 'De Spin' en de Kever.

De handen vol

Gijs en Hanna (opgegroeid in de tijd van 'mijnheer en mevrouw' gebruik ik de voornamen van mensen die mijn ouders hadden kunnen zijn toch nog altijd met enige schroom) zullen er in de tweede helft van de jaren vijftig en begin jaren zestig hun handen aan vol hebben ge-

had: aan ‘De Spin’ (een naam die ik in ieder geval op bijgaande foto uit die tijd niet op de winkelruit zie staan), aan hun drie kinderen en aan de toenemende concurrentie. Een vetpot was het niet, het was sappelen in het voor een gezin plus een winkel niet al te grote pand aan de Meentweg. De kinderen sliepen in die tijd dan ook met z’n drieën op een kamer. Ronnie: ‘Toen ik mijn vader eens vroeg of hij dat niet klein behuisd vond, zei hij dat hij toen vond dat dit wel mee viel, omdat hij met al zijn broers, zussen en ouders op de Raadhuisstraat op één slaapkamer sliep… Toen mijn ouders voldoende met de winkel verdienden kwam het deel aan de Mosselweg erbij en was er meer ruimte.’ Dat moet dan in 1955 zijn geweest. Op 28 oktober van dat jaar werd de koopakte van Meentweg 27 en het tot dan toe verhuurde (door Ouwe Gijs?) Mosselweg 14 bij een notariskantoor in Hilversum verleden. Eindelijk helemaal eigen baas!

Het lot van de kleine middenstander: hard werken voor niet te veel geld. Als je dan ook nog drie kleine kinderen hebt en het huishouden te doen, dan kun je wel wat hulp gebruiken. En die was er altijd wel: Mien Terweide, kraamverzorgster die na gedane zaken bij Gijs en Hanna bleef werken en met wie het contact tot het einde toe bleef bestaan. En Corrie Bouwman wier ouders hier een fietsenwinkel hadden. Verder Gabrie Salm, Yvonne Albers van wie ik mij herinner dat ze bij Koopmans (of was het toen al Engel?) op de Torenlaan in de winkel stond, An Ter Weijde, als goede vriendin des huizes, daarom ‘tante An’ genoemd maar geen echte tante. En anderen. Behalve dat ze er werkten droegen de ‘hulptroepen’ ook bij aan de gezelligheid in huize Rokebrand en maakten ze dat Gijs en Hanna ook de nodige tijd en aandacht aan hun kinderen konden geven. Want het was natuurlijk niet alleen maar werken. Dankzij de onderlinge afspraken die er in die tijd waren over welke winkels wanneer een week of twee sloten, konden ook kleine zelfstandigen gewoon op vakantie. Bij Hanna en Gijs ging de reis dan altijd naar Epe of

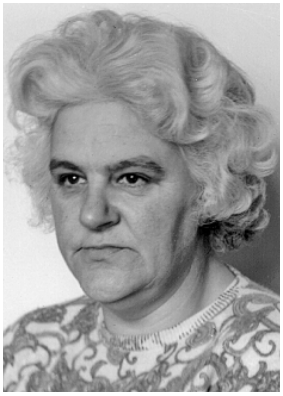
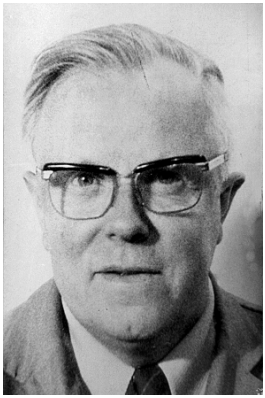

Kleine Gijs en Hanna aan het werk.

Valkenburg waarbij ze soms een van de kinderen meenamen; een enkele keer mochten ze zelfs alle drie mee. Al met al hadden de kinderen onder het drukke bestaan van hun ouders niet te lijden. Zoals dochter Bea het zegt: ‘onze ouders stonden altijd voor ons klaar en ik heb een geweldige jeugd gehad dat komt ook mede door de buurt waar wij woonden, met veel kinderen.’

Actief & Ondernemend

Om in de slag om de consument overeind te blijven zoeken Gijs en Hanna Rokebrand in 1963 aansluiting bij de Nederlandse Grossiers Vereniging (NGV) waarmee, lijkt het, ze iets van hun zelfstandigheid opgeven: ook de naam van J.G. Elders, kruidenier aan de Wakkerendijk in Eemnes, verschijnt vanaf dan onder hun advertenties. NGV wordt A&O. En Actief en Ondernemend blijven Hanna en Gijs: eind 1966 verbouwen en moderniseren ze de dan bijna 40 jaar bestaande winkel tot een A&O Semi-zelfbediening. Nog 15 jaar gaan ze daarna door en dan, zomer 1981, in de maand dat Gijs de AOW-leeftijd van (toen) 65 bereikt, is het welletjes. Geen van de kinderen ziet er kennelijk brood in om de zaak voort te zetten (‘wij zagen dat mijn beide ouders heel hard moesten werken en niet veel verdienden. Bovendien was er al enige tijd een supermarkt in het dorp, wat de nering voor een kleine zelfstandige niet bevorderde’) en dus trekt het echtpaar Rokebrand na 46 respectievelijk 33 jaar (stond Hanna dan toch al voor haar trouwen in de zaak?) de winkeldeur voorgoed achter zich dicht. Nog meer dan twintig jaar is hen gegeven. Om te genieten van hun kinderen en hun vier kleinkinderen (Esther

Hanna Rokebrand-Bakker (1924-2003) en Gijs Rokebrand (1916-2005). *Foto’s: BeeldBankBlaricum*

Bedankt

Gijs en Hanna Rokebrand

voor de grote inzet die jullie samen in de zaak (46 j. + 33 j.) gestoken hebben.
Receptie zondag 5 juli van 12.30 tot 14.00 uur, Meentweg 27.
Iedereen is van harte welkom.

De BEL 30-6-1981.

en Lyoba, Mats en Kajsa). Verder heeft Hanna, lid van het Katholiek Vrouwen Gilde, het druk met haar sociale contacten en zet ze zich in voor bijvoorbeeld het Diabetes Fonds; Gijs intussen, wijdt zich aan zijn hobby-tot-het-einde: R.K.B.V.V./ BVV'31.

De eerste Blaricumse vrouw die zich in het openbaar in een broek vertoonde (mooie vraag voor een pubquiz in een Blaricums café), Hanna Rokebrand-Bakker, overlijdt, 79 jaar oud, op tweede kerstdag 2003. Een half jaar voor zijn 90ste, op 2 oktober 2005, komt er ook een eind aan het leven van Kleine Gijs. Beiden liggen begraven op het R.K. Kerkhof bij de Vituskerk.

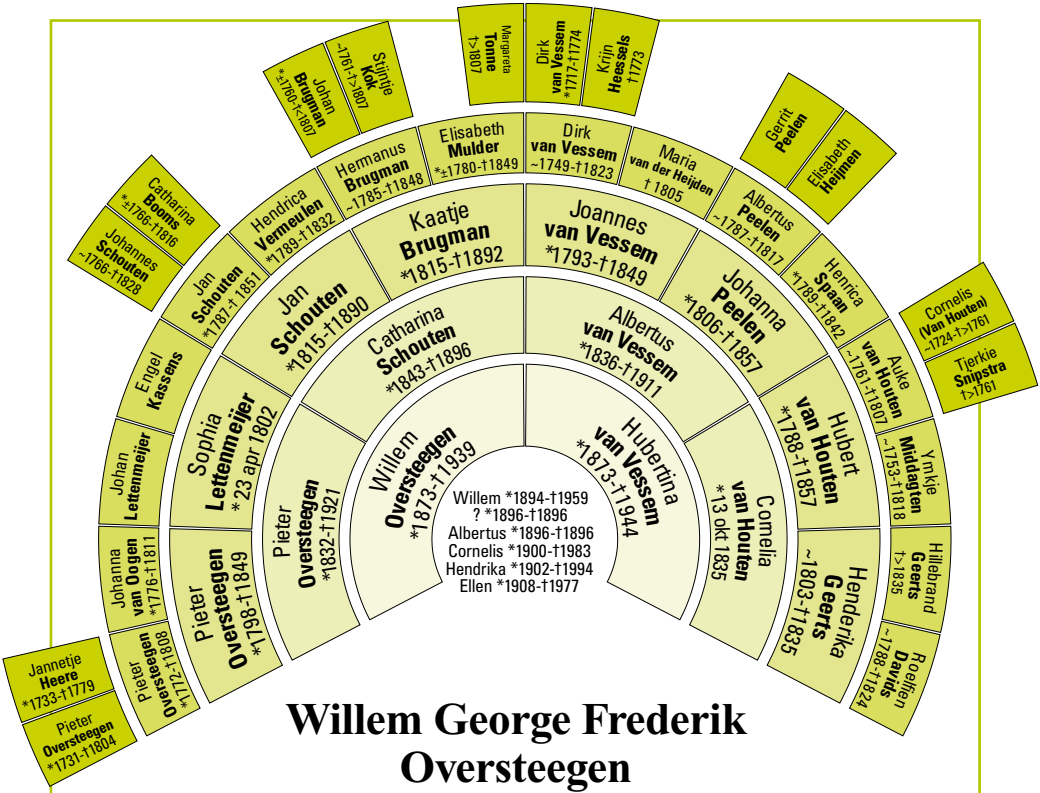
En Ouwe Gijs, die „De Spin" begon? Hij was nog vele jaren kostganger bij de wed. Hogeboom aan de 1e Molenweg; in 1960 overleed hij plotseling terwijl hij in de tuin aan het werk was.

Met dank aan de kinderen Rokebrand voor hun opmerkingen, aanvullingen en voor het beschikbaar stellen van de prachtige foto's uit het familiearchief. Waaruit deze foto met v.l.n.r. Irma, Ronnie en Bea met hun tante Alie Rokebrand die 25 jaar lang bij de familie W.G.F. Jansen aan de Torenlaan werkte.

Ron van den Berg, september 2019

Verdere bronnen:
Onze boerderij - Het verhaal over de boerderij van de familie Bakker 1896-2004. Door Bep de Boer-Bakker; Digitaal Krantenarchief van De BEL, Delpher, diverse websites.

Willem George Frederik Oversteegen

1894-1959

Deze Willem is in Blaricum vooral bekend van de grote hoeveelheid etsen die hij van het dorp gemaakt heeft. Vele ervan werden ook gebruikt om er ansichtkaarten van te maken. Geboren op 23 december 1894 in Amsterdam als eerste zoon uit het huwelijk, gesloten op 21 november 1894, van Willem George Fredrik Oversteegen en Hubertina van Vessem. In het gezin van de borstelmaker en koopman kwamen nog 3 kinderen (Cornelis, Hendrika en Ellen). Gezien het feit dat beide zonen konden studeren, Willem (jr.) werd bouwkundige en zijn broer Cornelis kruidenier, deed vader het financieel niet slecht. Kijkend naar de beroepen van zijn voorouder blijkt ook wel waar zijn talenten vandaan kwamen. Naast de beroepen van zijn vader vinden we een mattenmaker, enkele sjouwers, een vleeshouwer, een slagersknecht en een zilversmid. In het cirkeldiagram zien we ook waar het pseudoniem Huub van Houten, waaronder hij soms schilderde, vandaan komt. Hubert Aukes van Houten, afkomstig uit Harlingen, is namelijk de vader van zijn oma aan moeders kant.

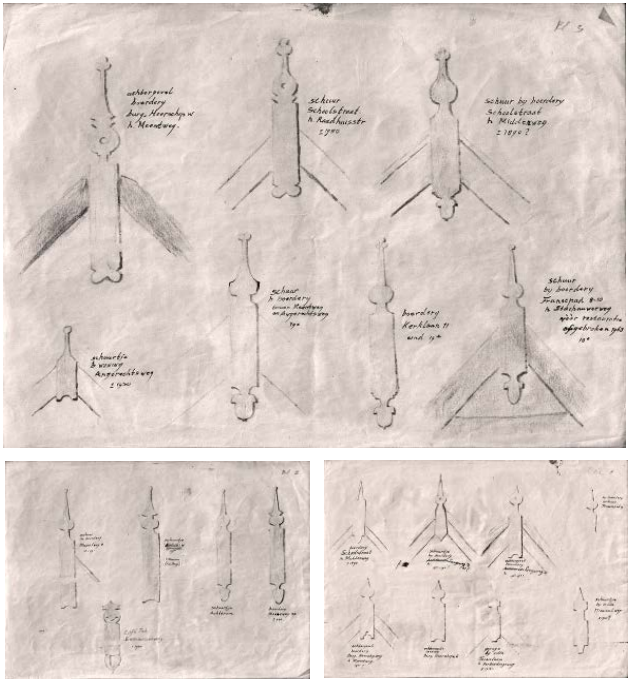
‘Makelaars’ getekend door Peter Bakker

Een bijzondere schenking kwam van mevr. J. Bakker. Van haar ontvingen we vijf vellen met daarop getekende afbeeldingen van ‘makelaars’. Dit is een versiering, meestal in hout, die staat op daken van boerderijen en schuren waar de boeidelen of daklijsten bij elkaar komen.

Peter Bakker
*(*26-6-1946 – †7-2-1999)*

Deze schetsen zijn destijds vervaardigd door Peter Bakker. Hij heeft heel precies genoteerd welke ‘makelaar’ op welke boerderij of schuur stond. Bovendien vermeldde hij de datum waarop hij een ‘makelaar’ getekend had. Peter werd geboren in Blaricum als twaalfde en jongste kind van de familie Bakker. Hij heeft zijn vader nauwelijks gekend, die stierf toen Peter 3½ jaar oud was. In zijn tienertijd ontwikkelde hij een grote belangstelling voor alles wat oud was. Hij groef in de grond bij historische plekken en hielp mee aan de restauratie van oude gebouwen o.a. de Grote Kerk in Eemnes. Toen hij in het Zuiderzee Museum in Enkhuizen een baan kreeg, was dat voor hem een lot uit de loterij. Hij kon van zijn hobby zijn werk maken. Hij werd een zeer gewaardeerde medewerker, zowel om zijn enthousiasme en zijn kennis van zaken als om zijn warme persoonlijkheid.
Hij stierf onverwacht en naar menselijk maat veel te vroeg.

Zogenaamde ‘makelaars’ van Blaricumse boerderijen getekend door Peter Bakker.

Nieuwe aanwinsten

De afgelopen maanden ontving de HKB, behalve de op de vorige pagina beschreven schenking van mevr. J. Bakker, een grote verscheidenheid aan nieuwe aanwinsten.

619

618 – Dhr. T. Schaapherder
4 Boeken over: Blaricum, Laren, Stad en Lande en de Kolonie.

619 – Mevr. T. Hoogenkamp-van der Horst
Voedselbonnen WOII, chocoladeblikje met munten en medailles.

621

620 – Dhr. W. Visser
Brief van Belgische vluchteling van 19-12-1918.

623

621,632 – Dhr. R. Machielse
Spaarpot Boerenleenbank,
4 kasboeken schildersbedrijf Machielse.

625

622 – Mevr. B. van Klooster
Diverse foto's van Blaricum.

623 – Mevr. J. Meijhuis
Diverse pleister- en verbandrolletjes van Drogisterij Engel.

625

624 – NN
Plastic tas drogisterij J. Kleijn.

625 – Dhr. Suidman
Diverse foto's en documenten van de familie Raven, 2 miniatuur kastjes, erfgooiersboom, tabaksdoos Hendrik Raven, schilderij interieur Middenweg 8 en 5 zeefdrukken boerderij Middenweg 8.

626 – Mevr. M. den Bouwmeester
2 Strijkijzers.

626

627, 633 – Mevr. A. van den Brink
3 fotomappen BSV, 1 fotomap SDS99 jeugdkamp 2006, ordner met administratie BSV/SDS99.

628 – Dhr. G. Bos
Fietsbel, fotozakje E. Koopmans, diverse foto's, nota's fietsenzaak Bos, diverse stickers, kalender Bos 1977 en 2 wielerkranten 1976.

628

629 – Dhr. S. Borsen
Ingelijst borduurwerk,
ingelijst memoriam Hendricus Vos.

629

630 – Erven G. en L. Rigter
B.O.K. (Blaricumse Oude Knarren) boekhouding 1970-1995.

631 – Dhr. B. Faber
2 Aardewerk borden uit lunchroom Enzlin.

631

634 – Mevr. J. Bakker
Serie tekeningen 'makelaars' (zie vorige pagina), landkaart Goyland, plaat 30x50 Bernardusschool, plaat stadhuis Naarden.

632

635 – Fam. Kaarsgaren-Smit
Oud liedboekje, diverse foto's en bidprentjes.

636 – Dhr. J. Israël
Inkwartieringsbewijs uit 1940.

637 – Dhr. A. Elbers
Diverse boeken en voorwerpen.

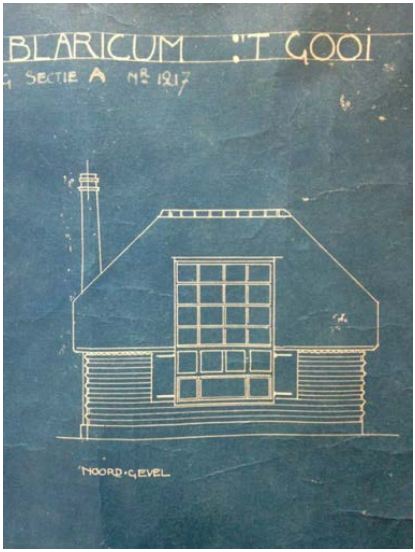
637

Karel Schmidt – Margaretha Verwey – De Smeden

In oktober zal het 100 jaar geleden zijn dat de markante kunstenaar Karel Schmidt in Blaricum overleed. Het is bijzonder dat bij het Erfgoedfestival Gooi en Vecht, met als thema 'Grensverleggers', zijn leven en werk nu in het licht zal worden gezet. O.a. met een tentoonstelling en diverse activiteiten bij de Historische Kring Blaricum. Ninska Smitt schreef jaren geleden een uitgebreide scriptie over Schmidt en de Smeden. Zij kwam als 9-jarige met haar ouders in het verbouwde atelier 'De Smidse' wonen. Met haar toestemming is het werkstuk speciaal voor deze DEELgenoot gecomprimeerd en bewerkt door Vera Brouns (biografe Schmidt).

De Smidse

Toen mijn ouders, destijds nog niet getrouwd, op Kerstmiddag 1938, het atelier 'De Smidse' aan de Smedenweg in Blaricum binnenklauterden, konden zij niet vermoeden dat dit atelier nóg eens op hun weg zou komen en bovendien het onderwerp zou vormen van het werkstuk 'Maatschappijleer' dat hun dochter zou maken in het kader van haar opleiding tot kleuterleidster.

Blauwdruk Atelier De Smidse.

Zomer 1955, mijn vader lag toen in het ziekenhuis, kwam mijn moeder op bezoek met een advertentie in haar hand en met de vraag "zeg, zou jij in De Smidse willen wonen?" Hij wist onmiddellijk wat zij bedoelde en antwoordde bevestigend. Zo gebeurde het dat zij na lange onderhandeling 'De Smidse' aankochten en tot woning lieten verbouwen en daar in april 1956 introkken.

Historie

Vanaf het begin was mijn vader geïntrigeerd door de historie van het atelier en van zijn oorspronkelijke gebruiker. Mag ik hieronder deze merkwaardige geschiedenis die hem bij stukjes en beetjes ter ore kwam

'Portret Karel Schmidt' Jac. Koeman.

en die hij als de stukken van een legpuzzel samenvoegde, in het kort navertellen?
Met die geschiedenis is ook een brokje sociaal-religieuze historie verweven. Er zijn twee wegen die naar het ontstaan van het atelier 'De Smidse' leiden, n.l. die van de man voor wie het werd gebouwd en die van de vrouw die het liet bouwen.
Om met de eerste weg te beginnen: Een bejaard clubgenoot, Dronsberg van der Linden, die door mijn vader werd geïnterviewd n.a.v. het 40-jarig bestaan van de Vereniging van Beeldende Kunstenaars Laren-Blaricum, vertelde het volgende: "Als jongeman studeerde ik beeldende kunst in Berlijn, maar ging meer en meer in zaken en vestigde daarom in Amsterdam een klein kantoor. Toen de werkzaamheden dat vergden plaatste ik een advertentie waarin ik iemand zocht die het kantoor tijdens mijn afwezigheid kon beheren. Daarop meldde zich een man met een interessant uiterlijk, donkere baard en welbespraakt, die zich voorstelde als Schmidt, Karel Schmidt. Deze zei hem dat hij zich voor referenties kon wenden tot de kapitein van het Leger des Heils. Dronsberg van der Linden deed dat en hoorde van de kapitein "Ach ja Schmidt, jammer, een zeer begaafd man die met veel verve de Strijdkreet volschrijft voor ons. Maar mijn naaste medewerkers nemen het mij kwalijk dat ik voor dit belangrijke werk iemand gebruik die niet een van de onzen is", dus geen heilsoldaat wilde blijven.
Schmidt kwam bij Dronsberg van der Linden in dienst en werkgever en werknemer vonden elkaar ook op het gebied van de beeldende kunst want het bleek dat Schmidt

Karel Schmidt in Leger des Heils.

ook aan schilderen en tekenen deed. Na een bepaalde tijd te hebben samengewerkt verloren zij elkaar uit het oog.
Een aantal jaren later werd Dronsberg van der Linden door een vriend attent gemaakt op een merkwaardige schilderijententoonstelling in het Stedelijk Museum van een groep die zich De Smeden noemde. Toen hij er een bezoek aan bracht, ontmoette hij er zijn vroegere employé Schmidt, die de maker van het meeste van het werk bleek. Schmidt was er slecht aan toe, steunde op een stok en vertelde hoe het hem vergaan was in die jaren. Hij was weer gaan schrijven en schilderen.
Daarna had hij in Zandvoort een baantje in het kerkelijk jeugdwerk aangenomen en gaf aan de visserskinderen slöjdles (Zweedse handenarbeid). “Maar”, zei hij, “ik kon het prediken weer niet laten. Toen kwamen ze van de kerk bij me, om me te zeggen dat ze dat heel best vonden, maar dan moest ik lidmaat van de kerk worden. En u weet, ik wil vrij zijn, dus dat deed ik niet. De dominee heeft toen vanaf de kansel gezegd, dat de kinderen niet meer naar me toe mochten. Daar bleef het niet bij: een groep vissers is gekomen en heeft me zo afgetuigd dat ik in het ziekenhuis terecht kwam.” Dat hij in het ziekenhuis een drietal dagen schijndood is geweest en weer tot leven kwam, heeft er wel toe bijgedragen om aan deze opmerkelijke figuur een mystiek waas te geven.

Karel Schmidt.

Ten tijde van de ontmoeting in het Stedelijk Museum, woonde Schmidt in Blaricum en was intussen getrouwd met een vrouw die ook heilsoldate was geweest.
Toen Dronsberg van der Linden naar Blaricum verhuisde, ontmoette hij er Schmidt opnieuw. Bij een van die ontmoetingen informeerde Schmidt bezorgd of hij er geen hinder van had, wanneer Schmidt langs en om zijn woning liep. Dronsberg antwoordde dat, daar hij er geen weet van had, hij er ook geen last van had. Een vriend van hem vertelde later eens dat, toen hij autopech op de Huizerweg had, er opeens een man aan kwam die hem zijn hulp aanbood. En op zijn vraag of hij dan verstand van auto’s had antwoordde: “nee, maar misschien kan ik hulp voor u gaan halen of opbellen”. Deze man was Schmidt. Zij kwamen aan de praat en Schmidt nodigde hem uit zijn werk in het atelier te bekijken. Daar zag hij wonderlijk werk met surrealistische, symbolistische en metafysische tendensen.
Lange tijd hoorde mijn vader niet veel nieuws over ‘De Smidse’ en zijn oorspron-

kelijke gebruiker. Maar opeens volgen de gebeurtenissen die Schmidt en zijn atelier opnieuw belichtten, elkaar snel op.
Na een toevallige ontmoeting met iemand waarbij mijn vader het verhaal zoals hij het tot dusver kende verteld had, werd voor hem een lichtdruk gemaakt van de oorspronkelijke catalogus van 'De Smeden'-tentoonstelling in het Stedelijk Museum in Amsterdam 22 september-15 oktober 1918. Het voorwoord daarin (zie volgende pagina), ondertekend met Uw dn. Vuurwerker (=Schmidt) en vele titels van de 245 tentoongestelde werken geven een indruk van de instelling van de makers.

Aquarel '(Geest)vuur over Blaricum'.

Enkele titels van schilderijen

'Smart van Maria van Magdala', (geestelijk) 'Vuur op Blaricum', 'Staal van Psychische diagnostiek', 'Huizertje met Zoeloeziel naar de natuur' (verkoop ten bate van het model), 'Nachtbloemen' (ontwerp voor sjaal atelier Marg. Verwey), 'De man, het bloed, het water en het vuur', 'Beeldende Wiskunde' etc. Schmidt ging uit van de gedachte dat via de kunstenaar een hogere hand de macht heeft in het ontstaan van een kunstwerk

'Staal van psychische diagnostiek' Karel Schmidt, olieverf op doek.

CATALOGUS

VAN

DE SMEDEN

BLARICUM.

Tentoonstelling hunner werken

Stedelijk Museum :: Amsterdam

van 22 September tot 15 October '18

Dagelijks van 10—4 uur.

f 0.25

DEN LEZER HEIL,

Het was eerst ons plan in het geheel geen catalogus samen te stellen, de werken niet te betitelen, ze niet te nummeren, geen entrée te heffen, werken op wier bezit prijs mocht worden gesteld eenvoudig cadeau te geven in de verwachting dat wie 't missen kan ons er weer wat anders, bijvoorbeeld geld, voor in de plaats zou geven.

We kwamen tot die overwegingen omdat we vinden, dat werk zooals wij het aanbieden geheel voor zich zelf moet spreken en dat ook allen schijn van koopmanschap daarbij dient te worden vermeden.

Hoewel bij God alle dingen mogelijk zijn, verzekert men ons zeer stellig, dat dit niet gaat zoolang we nog „op aarde leven"; à la guerre comme à la guerre et à la terre comme à la terre, zoodat we gezwicht zijn voor wat men noemt „den drang der noodzakelijkheid" en ons thans hebben gezet om dezen catalogus vorm en inhoud te geven.

Verwey, Kloos of van Deyssel, ik geloof de laatste, in ieder geval één van de drie heeft gezegd: „getuigen is beter dan bewijzen" en ik meen dat 'n Franschman zeide: „geef mij drie regels schrift en ik laat u ophangen."

Indien de menschen deze woorden behartigen wilden, zou er minder gestudeerd en meer geleefd worden, waarbij de samenleving slechts baat zou vinden en waardoor ongetwijfeld meer mogelijkheid zou ontstaan een expositie als door ons bedoeld in te richten.

Thans moeten we 'n concessie doen aan wat men noemt de „bestaande orde", hetgeen we evengoed de „geconsolideerde wanorde" zouden kunnen noemen. Hoe 't ook zij, hier is de catalogus.

De heer Zeeman, zaalsuppoost, herkenbaar aan het Amsterdamsche wapen dat hem siert, verstrekt bij afwezigheid van anderen gaarne inlichtingen, ook over prijzen van origineelen en reproducties, waarvan hij enkele stalen onder zijn berusting heeft, ook houdt Z.Ed. een lijstje bij van personen die zich voor „de Smeden" interesseeren en van hun doen en laten op de hoogte wenschen te blijven.

Door de vriendelijke medewerking van Marg. Verwey zullen we binnenkort een eigen verkoopsgelegenheid kunnen openen in de Nieuwe Spiegelstraat No. 64, waarmede we hopen de klippen te kunnen vermijden, waarop doorgaans veel schilders strandden, die aan de genade of ongenade van den kunsthandel zijn overgeleverd.

Persoonlijk getuig ik, dat voor zoo'n onderneming van den kant van ons medelid, die zelve handel drijft moed noodig is.

Dat deze moed getoond wordt door een vrouw, waar mannen daartoe de kans lieten voorbijgaan is een tijdsteeken en wanneer kiesrecht noodwendigheid is, kan men er zich slechts over verbazen, dat dit recht in onzen tijd der vrouwe nog onthouden wordt.

Dit heeft met kunst in zooverre uit te staan, dat kunst uit te staan heeft met alles, en alles uit te staan heeft met kunst.

De kunst, die wij bieden en alle kunst is Levensduiding van beiderlei kunne; product van de bevruchting van den Scheppenden Geest Christus en de Aarde, („de aarde is des Heeren mitsgaders haar volheid") dus God eenerzijds en Adam en Eva, den mensch anderzijds, zoodat in kunst is noch man, noch vrouw, maar in beiden man en vrouw geestelijke barensnood barensweeën en de baring.

God is de Man, de Mensch is de vrouw.

Generaties, die zich voor ons op aarde bewogen en het zuivere verkeer des Geestes onderhielden met hun Maker, Die hun Man was, zijn geworden tot het Jeruzalem

dat boven is, ons aller Moeder, Die weder zal nederdalen toebereid als Bruid, de Bruid van Christus, om wederom te baren Nieuwe Waarheid in nieuwe tijdperken tot ook de Tijd zal zijn ver'wenen in het Absolute zooals ook Christus slechts „heerscht" als Koning totdat alle heerschappij ophoudt en God zij alles in allen.

Deze duiding van een der principes, die in ons werk uiting vinden behoeft zeker voor menigeen nadere uiteenzetting en toelichting, waaraan het te gelegener tijd en ter bestemder plaats ook niet ontbreken zal.

Zooals op onze uitnoodigingskaart vermeld staat, bestaat het genoodschap „De Smeden" uit werkers, die zich voorstellen arbeidsgezelschappen te vormen op het gebied van Kunst, Kunstnijverheid, ook op dat van Wetenschap en Wijsbegeerte.

De Smeden achten in ieder lid sociaal denken en religieus besef aanwezig.

Het doel der werkgezelschappen, is de uitdeeling aan de gemeenschap van de geestelijke ontvangsten der leden die leven uit het *Woord* en zóó zelve staan in de Wording.

„De Smeden" zijn vijanden van alle dogmatiek.

Tegenover de leerstelligheid die doodt, stellen zij de *„woording"* het gewordene uit het Woord, dat levend maakt.

Dit nu is geen program, zooals bijvoorbeeld de anti revolutionaire partij of de S. D. A. Pers er een op na houden en ook sommige modernen en ultra modernen, maar we zouden immers een Catalogus maken en ik zou er een inleiding voor schrijven.

Zoo heb ik me gezet aan den lessenaar van mijn vriend Zeeman en is het bewegen mijner gedachten in een bedrijvige museumzaal gestold tot bovenstaande ontboezeming van

Uw dn.

VUURWERKER

Stedelijk museum.

A°. D°. 22 September 1918.

Catalogus van 'De Smeden'-tentoonstelling in het Stedelijk Museum in Amsterdam - 1918

en dat het daarom niet aangaat om daar zomaar je persoonlijke handtekening onder te zetten.
Nadat mijn vader de catalogus in handen had, kwam een en ander in een stroomversnelling.
Heel toevallig stopte er korte tijd later een auto voor De Smidse, na al enige keren langzaam langs gereden te zijn. Mijn moeder ging de dame die uit de auto stapte tegemoet. Deze begroette haar met de woorden: "Dag mevrouw, U zult zich misschien afvragen, wat kijkt die dame toch naar mijn huis, maar ik ben hier, d.w.z. in het huis hiernaast, geboren. Ik ben Smeda Schmidt. Mijn vader heeft in dit atelier gewerkt." In het gesprek dat volgde vertelde zij ook over een boek 'De Smidse', dat was geschreven door Margaretha Verwey (zuster van de schrijver Albert Verwey). Korte tijd later zocht mijn vader de weduwe van Karel Schmidt op, kon daarbij ook schilderijen van Schmidt zien en kreeg het genoemde boek mee. Verdere uitwisseling volgde met verhalen en foto's bij een bezoek van de zoon van Schmidt aan het voormalige atelier en zijn nieuwe bewoners, ons gezin.

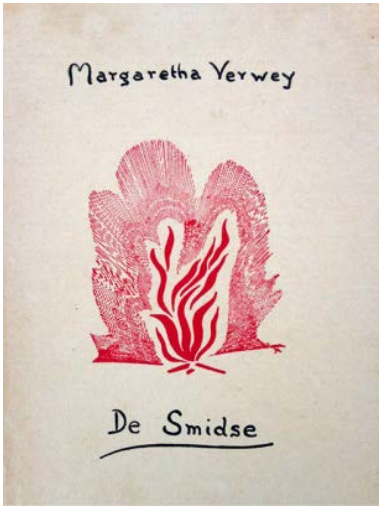
Aquarel 'Huizertje met Zoeloeziel' Karel Schmidt.

Portretfoto Margaretha Verwey.

Margaretha Verwey

Nu wil ik eerst nog iets vertellen over de weg die Margaretha Verwey naar De Smidse heeft geleid, zoals in de levensschets in haar boek te lezen is. Zij werd in 1867 in Amsterdam geboren waar haar vader een meubelmakerij had. Toen zij 3½ was, stierf haar moeder. Zij had twee oudere broertjes, de oudste was Albert, die later een van de bekende 'Tachtigers' zou worden. Ook krijgt zij nog een

Autobiografie 'De Smidse': levensschets van Margaretha Verwey.

jonger halfzusje Anna. Haar vader, een fijne man maar met zwakke gezondheid, sterft op 40-jarige leeftijd. Margaretha is dan 10 jaar oud en vindt weinig begrip bij haar stiefmoeder. Opgevoed in een religieus milieu wordt zij als zij 18 is, lid van de Ned. Herv. Kerk. Ook doet zij in de tijd het examen 'Nuttige Handwerken'.

Bijna 22 jaar oud, begint zij een handwerkzaak aan de Nieuwe Spiegelstraat nr. 64 te Amsterdam. Met het Rijksmuseum in aanbouw zou dat een drukke straat worden en de zaak floreert. Als zij de tentoonstelling 'Moderne Kunstnijverheid' ziet en kennis maakt met het werk dat daar tentoongesteld is, voelt zij dat zij met haar eigen werk een andere richting in moet slaan. Door haar broer komt zij in contact met kunstenaars als Frederik van Eeden, Roland en Henriëtte Holst, de architect Berlage. Door inspirerende ontmoetingen met hen wordt zij gesterkt in haar onvrede met de haar bekende kerk. Zij krijgt de gelegenheid een ontwerpcursus te volgen bij de architecten Lauweriks en De Bazel in de Vâhana loge van de Theosofische Vereniging te Amsterdam. De theorielessen die vaak meer het karakter hadden van een theosofische voordracht, brachten haar in aanraking met de gedachte die daarachter lag. "Iets meer begon ik te begrijpen van de Christus, die in alles leeft". Zij gaat zich inzetten voor de vernieuwing die overal in de kunstnijverheid gaande is en haar eigen bedrijf bloeit. Zij brengt er de sociale gedachte in de praktijk: om 6 uur sluiten, gezamenlijk vieren van verjaardagen en feestdagen etc.

Met de komst van een Zweeds weefgetouw breekt er weer een nieuwe fase aan in haar leven. Ze opent ook nog een filiaal in Den Haag.

Deze opgaande lijn zet zich door tot aan de Eerste Wereldoorlog in 1914. Lichamelijk en geestelijk raakt zij uitgeput en wordt depressief. Onopgelost blijft voor haar de vraag: "Hoe overbrug ik de kloof tussen kunst en godsdienst? Door de oorlog en de meer dan een miljoen Belgische vluchtelingen in Nederland, komt zij in aanraking met ellende, nood en vernietiging. "Waar was de broederschap der mensheid waarvan ik droomde?" Zij voelt zich mede schuldig aan die ellende. Een vriendin van haar, die officier is in het Leger des Heils, beweegt haar om haar

werkkracht in dienst van de tehuizen van het Leger te stellen. Alles wordt haar teveel en zij zet de percelen Nieuwe Spiegelstraat 64/66 te koop. Haar broer Albert zegt: “Jij bent als iemand die een mooie tuin bezit, waarin hij zeldzame bloemen heeft gekweekt, maar die opeens ontdekt dat buiten zijn tuin de grond een en al onkruid is. Nu wil hij zijn mooie tuin laten verdorren om het onkruid te gaan wieden in het grote land daarbuiten”. Zij is dan 49 jaar. Op dat moment breekt er een nieuwe beslissende fase aan in haar leven.

Ontmoeting met Schmidt

Haar halfzuster Anna, getrouwd met een medepatiënt uit een sanatorium woonde in Blaricum. De berichten die Margaretha van hen kreeg waren gewoonlijk somber, spraken van zorgen en gebrek aan moed om verder te leven. Maar opeens kwam er een brief waar een heel andere toon uit sprak, opgewekt, vol vertrouwen met nieuwe levensmoed. Ze hadden bezoek gehad van een heer, een kunstschilder die dichtbij woonde en hen had gadegeslagen en hun zorgen had begrepen. Hij had hun gesproken over hun innerlijk zwak zijn, over hun gebrek aan moed om verder te leven en had hen met nieuwe kracht en nieuwe levensmoed vervuld. Margaretha ging naar Blaricum om zich van het wonder te overtuigen en vond beiden inderdaad totaal veranderd.

Portretfoto Margaretha Verwey.

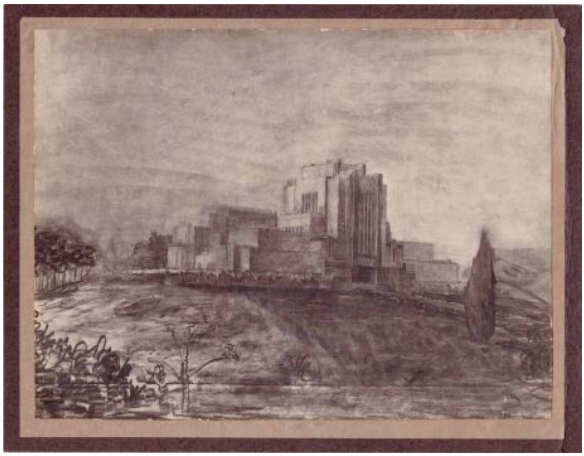
Zij besloot de schilder eens te gaan opzoeken om hem te bedanken voor zijn hulp aan Anna. Als zij Karel Schmidt de eerste maal ontmoet leest hij in de Apocriefen. Alles wat hij bij dat bezoek en ook volgende- tegen haar zegt “zinkt als regens in een dode tuin”. Haar reactie: “als ik ooit, van een sterk ingrijpen van boven in mijn leven, bewust ben geweest, dan was het in die dagen”. Een eerste gevolg van de ontmoeting is, dat zij de veilingborden bij de zaak laat verwijderen en haar bedrijf ondanks de moeilijkheden weer opbouwt.

Zij voelt zich meer en meer met het gezin Schmidt (man, vrouw en een dochtertje en zoontje) verbonden. Van Schmidt zegt zij: “Zijn zeldzame zienersblik schouwde in het verleden en schouwde in de toekomst”en citeert hem: –“We moeten onze gedachten niet vullen met menselijk-

heid, maar met goddelijkheid, we moeten niet stilstaan bij het graf, maar doorbreken tot de opstanding". Zij schrijft: "In huis was een grote soberheid, maar tegelijkertijd grote rijkdom". "Arm is alleen hij, die geestelijk niets bezit", zei Schmidt. "Als we ons arm voelen, is dat omdat we geestelijk arm zijn".
Margaretha Verwey heeft moeite het schilderwerk van Schmidt te begrijpen. Het trekt haar aan, maar zij mist er de realiteit in. "Kosmisch" zou zij het willen noemen. Een weergeven niet van de dingen die wij met uiterlijke ogen zien, maar een weergeven van wat achter de dingen ligt, een zien van het ongeziene". Zij dringt aan op een expositie te Amsterdam, maar Schmidt voelt er niet veel voor. Zij zet echter door en spreekt de toenmalige directeur van Het Stedelijk Museum in Amsterdam aan. Hij raadt aan een genootschap te vormen, omdat de zalen niet mochten worden afgestaan aan een enkel levend kunstenaar. De oprichting van het genootschap 'De Smeden', met een duidelijke inhoud, voorzag in die noodzaak.
De tentoonstelling ondervond veel tegenstand, kritiek en hoon. Men wist er niet goed raad mee. Het werk was uitsluitend ondertekend met 'De Smeden', hoe kon men het werk bespreken als men de namen van de inzenders niet kende?

De Smeden

Margaretha Verwey schrijft over die- en de daarop volgende tijd: "Ik geloof dat hier het grote keerpunt ligt, in mijn innerlijk, zowel als in mijn uiterlijk leven. Ik kwam in mijn leven in aanraking met Scientisten, Spiritisten en Soefisten, maar de Christus in al zijn volheid vond ik er niet. Ik geloof, onuitgesproken ten dele onbewust was het dit, wat ik zocht en wat ik in Blaricum vond."

Schetsontwerp Smedenpaleis Blaricum.

Het genootschap 'De Smeden' begon te groeien ook dankzij de tegenwerking, maar meer met kunstlievende dan met werkende leden. Margaretha Verwey kocht een huis in Blaricum op de hoek van de toenmalige Bierweg en betrok deze woning samen met de familie Schmidt. In de tuin werd het

Foto bouw Schilderatelier De Smidse.
Margaretha Verwey zittend middenvoor, Karel Schmidt staand rechts met hoed, zijn vrouw Johanna met de kinderen Jolie en Kareltje links vooraan.

atelier 'De Smidse' gebouwd. De 'Bierweg' werd verdoopt in 'Smedenweg'. Hiermee ontstond een centrum waar ontmoetingen plaatsvonden met belangstellenden en sceptici en van waaruit Schmidt zijn, voor die tijd, nieuwe inzichten lanceerde. O.a. 'Het hoogste in de schilderkunst is niet dat we prenten maken om der mensen kamers te versieren. Als we dat doen, doen we dat als bestaansmogelijkheid. De Tijd zal komen en is niet ver meer, dat de schilderkunst zal dienen tot genezing van onze zieke mensheid. Eens zullen de mensen zich gezond schilderen. Zulk schilderen werkt bevrijdend en genezend".
In de plannen stelde men zich voor te komen tot een groot gebouw, voor tentoonstellingen, muziekuitvoeringen, voordrachten en cursussen. Met een architect werd een schetsontwerp gemaakt: het 'Smedenpaleis'. Daaromheen de werkplaatsen voor de medewerkers: schilders, beeldhouwers en kunstnijveren en als eerste een weefschool 'Smeda'. Dit alles te bouwen op de 'Smeedsche Velden'. Prachtidealen, prachtplannen.

Overlijden Schmidt

De werkelijkheid zou anders zijn. De zwakke gezondheid van 'De Vuurwerker' ging helaas zienderogen achteruit. Margareta Verwey schrijft: "Op 13 oktober te Makassar geboren, verliet deze voor mij zo wondergrote geest het lichaam op 17 oktober 1920, juist 40 jaren oud. Op een stralende dag werd de kist met het lichaam van Schmidt, overdekt met een wit kleed, op de schouders van de velen die hij in zijn hart gedragen had, door de velden gedragen naar de begraafplaats Woensberg. Aan het graf werd niet gesproken, alleen mevrouw Schmidt dankte met het zingen van een lied (thans is het graf er niet meer). Schmidt zei voor zijn dood aan Margaretha Verwey: "Dit werk gaat door. Wat mijn deel daaraan betreft, dat zal dan 40 jaar moeten wachten!". Acht maanden voor zijn dood was nog een meisje geboren dat de naam kreeg: Smeda- Talitha- Margaretha, want zei hij "ook dit kind zal smeden het nieuwe leven, dat komen gaat".
Margaretha Verwey blijft bij het gezin en neemt mede de zorg ervoor op zich. Vier jaren wonen zij nog aan de Smedenweg, het atelier 'De Smidse' werd ongerept gelaten, zoals de schilder het achterliet. In een gehuurd atelier werd de 'Weefschool Smeda gesticht. Ter gelegenheid van de komst van een eigen burgemeester voor Blaricum werd een tentoonstelling ingericht in 'De Smidse' van weefwerk, kant, batik en borduurwerk, die door de burgervader werd geopend. Voor de burgemeestersstoel in het gemeentehuis werd een kussen gemaakt, uitgevoerd in gobelintechniek, waar 3 korenbloemen – Blaricums wapen- waren ingeweven.

Aquarel, Landschap met stervormige witte bloemen (laatste werk Karel Schmidt).

Verhuizing

Naast al haar werk, verdeeld over Blaricum, Amsterdam en Den Haag, wilde Margaretha Verwey nog een poging wagen om toch iets van de gegroeide toekomstidealen van 'De Smeden' te verwezenlijken. Uitgaande van één facet van de oorspronkelijke plannen roept zij via de dagbladen naald-, kant-, en weefwerksters in het hele land op tot samenwerking.

Het daarbij beoogde 'Smeda, Genootschap tot beoefening van Textiel- en Nijverheidskunst' zou een idealistische structuur moeten krijgen, op basis van vrijheid, betrokkenheid en persoonlijke verantwoordelijkheid, waarbij zeventallen een belangrijke rol zouden spelen.

Uiteindelijk is het tot haar verdriet niet gerealiseerd kunnen worden en moest Margaretha het opgeven. Huis, atelier en de 'Smeedsche Velden' werden verkocht.

Zij gaat met het gezin naar Amsterdam en komt daar in aanraking met de antroposofische beweging. Voor het welzijn van de kinderen wordt vervolgens besloten

naar Den Haag te verhuizen zodat de Vrije School bezocht kan worden, met onderwijs volgens de methode van de antroposoof Rudolf Steiner. Opmerkelijk is, dat alle drie de kinderen later als pioniers in antroposofische werkgebieden terecht komen. De oudste dochter Jolie wordt onderwijzeres en staat aan de basis van de Geert Groote school in Amsterdam. De zoon Karel jr. gaat op 15-jarige leeftijd naar een van de eerste Biologisch Dynamische landbouwbedrijven, en de jongste dochter Smeda wordt eurithmie (bewegings-) therapeute.

Rode draad

De merkwaardige geschiedenis van 'De Smidse' zo gevolgd hebbend, kunnen we daarin een rode draad zien van artistiek-sociaal-religieus zoeken.
Parallellen met het streven van 'De Smeden' zijn ook te vinden en gaan in de persoon van Frederik van Eeden terug tot 'De Tachtigers' die in 1885 de Nieuwe

Optocht Blaricum, 1923. Feest ter gelegenheid dat Blaricum een eigen burgemeester kreeg. Presentatie Weefschool Smeda op platte wagen met twee paarden. Te zien waren handweefgetouw, getouw voor gobelin-weefsel, haspel, garenwinder enz. Achterop zat Karel Schmidt jr. een band te weven.

Gids oprichtten. Ook zij zochten naar vernieuwing. De door Van Eeden gestichte kolonie Walden heeft voor veel mensen het nodige betekend.
Ook Blaricum heeft een kolonie gekend, n.l. de 'Kolonie der Internationale Broederschap' die in 1899 door Prof. Dr. van Rees werd gesticht. Een groep gelijkgestemden wilden de conservatieve geest doorbreken en verandering brengen in de verhouding van arm en rijk en ongezonde maatschappelijke situaties. Ook hier deden op den duur de verschillen tussen theorie en praktijk zich gelden (zie boek van Maria Boersen).

De hoofdfiguren uit de geschiedenis van 'De Smidse' zijn alle drie bij het Leger des Heils werkzaam geweest voor kortere of langere tijd. Dus ook hier weer sociaal-religieuze belangstelling. Het is aannemelijk dat Schmidt ook geïnspireerd werd door datgene waar het Leger des Heils voor stond. Zij waren in die tijd een belangrijke maatschappelijke factor.
Tenslotte komen we bij het verhaal over 'De Smidse' nog facetten tegen die aan de theosofie en antroposofie verwant zijn. Hier gaat het om een alomvattende scholing, waarbij door meditatie, studie, zelfcontrole, zorg voor de aarde en in omzien naar de ander, een ontwikkeling kan worden gegaan. Kunst is daarbij belangrijk.

En 'De Smidse'?
Die staat er nog. De naam in smeedijzeren letters aan de voorgevel van het pand, laat in stilte zien waar 100 jaar geleden een gloeiend vuur licht in de wijde omgeving verspreidde.

Voor meer informatie over het onderwerp verwijzen we graag naar de uitgebreide website **www.karelschmidt.nl**

Op de eerste zaterdagen in de maanden juni, juli en augustus zal Vera Brouns aanwezig zijn bij de tentoonstelling van de Historische Kring Blaricum over *Karel Schmidt – Margaretha Verwey – De Smeden* voor eventuele vragen of het geven van een toelichting.

De prins en prinses in Blaricum

Willem Vos en zijn vrouw, Gijsje Klaver, bijgenaamd de prins en prinses, woonden in het meest noordelijk gebouwde boerderijtje van Blaricum tegen de meent, en wel op de hoek van de William Singerweg en het Klaphek.

Boerderijtje van Willem Vos en Gijsje Klaver (prins en prinses) aan de William Singerweg.

Het was een klein boerderijtje met een deel waar 4 tot 5 koeien konden staan. Door een kleed was een stuk van de deel afgescheiden om als woongedeelte dienst te doen. Hierin stond een ton, waarop een rekje met potten en pannen, de wekker, enkele heiligenbeelden en een tafel met enkele stoelen. Paard en wagen waren voor deze mensen te duur. In die tijd had men voldoende aan een hond en kar. De hond luisterde naar de naam Klopmeijer. Iedere dag moest de hond werken, onder andere met de baas de Meent op om de melkbus te vervoeren en daarna naar de melkfabriek om de melk af te leveren.

Katten en ratten

Dinsdag en vrijdag ging Gijsje naar de vuilnisbelt die nogal dichtbij was. Alle papier en afvalhout werd daar verzameld. Hiervan werd het fornuis gestookt. Soms was er meer rook in het huis dan dat er door de schoorsteen ging. Het eten deden ze te midden van 7 katten

De prins en prinses met de hondenkar op weg naar huis.

en soms ook van een aantal ratten. Katten en ratten aten tesamen uit één bak. Soms sprong er een rat op tafel en dan zei Willem: 'Hu beest' en maakte een zwaaiende beweging over de tafel, waarna de rat de grond weer opzocht. De ratten waren slim. Ze hoorden onbekenden komen en verdwenen dan. Als het bezoek rustig ging zitten, kwamen ze wel weer tevoorschijn. Vakantiegangers die Blaricum bezochten, maakten foto's van het boerderijtje en de bewoners. Daarvoor kreeg Gijsje dan wel wat geld. Ook gebeurde het dat zij voor kunstenaars poseerde. Het huis had slechts één kamertje aan de voorkant. Dat was de slaapkamer met een mooie open schouw, die nooit werd gebruikt.

De prins en prinses poserend in het interieur van hun boerderijtje.

Nieuwe hond

De hondenkar werd ook gebruikt door Gijsje als zij naar de kerk ging op zondag en verder bij iedere bijzondere gelegenheid. Klopmeijer werd dan ingespannen en bij de kerk aangekomen ging Gijsje uit de kar. De hond werd niet vastgemaakt, maar bleef geduldig wachten tot het einde van de mis om vervolgens met de bazin weer naar huis te gaan. Op zekere dag had Klopmeijer het aardse bestaan opgegeven. Dat was natuurlijk een bijzonder groot verlies voor Willem en Gijsje. Gelukkig had buurman Meep Raven, de metselaar die daar kortbij woonde, ook nog een hond en een kar, dus werd dit spul zonodig ter beschikking gesteld. Mol, de hond van Meep, was na een aanrijding doodsbenauwd voor auto's. Op een keer gebeurde het dat Gijsje met Mol op de Meentweg een auto zag naderen. Mol ging stil staan en schoof zo ver mogelijk achteruit tussen de bomen van de kar waardoor Gijs uit de kar viel. Het euvel werd verholpen zodat dit niet meer gebeuren kon. Als bejaarde mensen zijn Willem en Gijsje verhuisd naar een neef en nicht in Bussum waar Willem in 1934 overleed en kort daarna Gijsje. Het boerderijtje werd in de dertiger jaren afgebroken. De kunstschilder Roelofs bouwde op het terrein zijn huis.

door J. C. Geervliet - TUSSEN HEI & WEI, AUGUSTUS 1982

Lezing door Frans Ruijter

Blaricum (west)
Toen en Nu
Cursusnr. CUL-785
Donderdag 19 maart 2020
19.30 uur. Locatie: onderkomen HKB

VOLKSUNIVERSITEIT Het Gooi

Meer informatie en inschrijven uitsluitend via **www.volksuniversiteithetgooi.nl**

HERMAN VAN DER HEIDEN
Puinrecycling BV

HANDEL IN MENGGRANULATEN, GRIND, GROND EN ZAND.
RECYCLING VAN BEDRIJFSAFVAL, BOUW-EN SLOOPAFVAL,
GROENAFVAL EN A/B/C HOUT.

LOCATIE Randweg 4, 1272LZ Huizen
035 - 525 74 53 / 538 36 20
info@puinrecyclinghuizen.nl
WWW.PUINRECYCLINGHUIZEN.NL

BeeldBankBlaricum.nl

Het digitale fotoarchief van de Historische Kring Blaricum

Op www.beeldbankblaricum.nl kan iedereen kennis maken met historische afbeeldingen van Blaricumse dorpsgezichten, portretten en groepsfoto's, boerderijen, markante huizen, straatjes, oude ansichten, schoolfoto's, enz.

Eenvoudig zoeken op pc, tablet of mobiel
Met behulp van de zoekbalk kunt u gericht zoeken. Of klik op één van de fotopanels waardoor u meteen in de desbetreffende categorie komt. Bij de geselecteerde foto wordt, behalve informatie, ook een plattegrond afgebeeld. Waar mogelijk kunt u door middel van een klik in het kaartje de huidige situatie in Street View bekijken.

Uw foto's zijn welkom!
Vanzelfsprekend zijn wij ook zeer geïnteresseerd in foto's en afbeeldingen die u in uw bezit heeft en waarvan u vindt dat deze een historische waarde hebben voor Blaricum. Gescande foto's/afbeeldingen kunt u, vergezeld van alle relevante informatie, opsturen via e-mail info@beeldbankblaricum.nl. U mag natuurlijk ook, op afspraak, langskomen op de Brinklaan 4A met originele afbeeldingen die wij voor u kunnen inscannen. Voordat tot plaatsing op BeeldBankBlaricum.nl wordt overgegaan, worden aangeleverde foto's beoordeeld op relevantie en kwaliteit.

Café d'Ouwe Tak

Het café is de hele week geopend. Op dinsdag t/m zondag wordt voor u gekookt van 17.00 tot 21.30 uur.

Café d'Ouwe Tak:
Het café waar je óók kunt eten!

Eemnesserweg B13, 1261 HD Blaricum, 035-5314300, www.ouwetak.com

'Uw kruidenier om de hoek'

Blaricum

Albert Heijn 1887 2012 125 jaar

Elke dag van de week open:
maandag t/m zaterdag van 08.00 - 21.00 uur, iedere zondag van 12.00 - 18.00 uur

Familie Ton • Huizerweg 8, 1261 AW Blaricum • Tel: 035-5386006

Historische Kring Blaricum

